

Bleskový průzkum Eurobarometr 525

Sledování úrovně finanční gramotnosti v EU

Hlášení

Práce v terénu:

Březen-duben 2023

Zveřejnění:

Červenec 2023

Průzkum požadovaný Evropskou komisí, Generálním ředitelstvím pro finanční stabilitu, finanční služby a unii kapitálových trhů a koordinovaný generálním ředitelstvím pro komunikaci

Tento dokument nepředstavuje stanovisko Evropské komise.

Výklady a názory, které jsou v něm obsaženy, jsou pouze výklady a názory autorů.

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 – Ipsos Evropské veřejné záležitosti

Dokument, který připravil Pierre Dieumegard pro [Evropu-demokracii-Esperanto](#)

Účelem tohoto „prozatímního“ dokumentu je umožnit, aby se více lidí v Evropské unii seznámilo s dokumenty vypracovanými Evropskou unií (a financovanými z jejich daní). **Připřekladu ithout jsou lidé z debaty vyloučení.**

Tento dokument „Eurobaroměřič“ byl [pouze v angličtině ve](#) formátu pdf. Z tohoto původního souboru jsme vytvořili odt-file, připravený softwarem Libre Office, pro strojový překlad do jiných jazyků. Výsledky jsou nyní [k dispozici ve všech úředních jazycích](#).

Je žádoucí, aby správa EU převzala překlad důležitých dokumentů. „Důležité dokumenty“ nejsou jen zákony a předpisy, ale také důležité informace potřebné pro společné informované rozhodování.

Aby bylo možné společně diskutovat o naší společné budoucnosti a umožnit spolehlivé překlady, mezinárodní jazyk esperanto by byl velmi užitečný kvůli své jednoduchosti, pravidelnosti a přesnosti.

Kontaktujte nás:

[Kontaktní osoba \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Bleskový průzkum Eurobarometr 525

Sledování úrovně finanční gramotnosti v EU

Bleskový průzkum Eurobarometr 525

Sledování úrovně finanční gramotnosti v EU

Hlášení

Březen-duben 2023

Průzkum provedený společností Ipsos European Public Affairs na žádost Evropské komise,
Generální ředitelství pro finanční stabilitu, finanční služby a unii kapitálových trhů
Průzkum koordinovaný Evropskou komisí, Generálním ředitelstvím pro komunikaci
(Oddělení GŘ COMM pro monitorování médií a Eurobarometr)

Bleskový průzkum Eurobarometr 525
Sledování úrovně finanční gramotnosti v EU

Název projektu

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 Monitorování úrovně finanční gramotnosti v EU – březen-
duben 2023

Hlášení

Jazyková verze EN

Katalogové číslo EV-03–23–340-EN-N

ISBN 978–92–68–05106–1

doi:10.2874/956514

© Evropská unie, 2023

<https://europa.eu/eurobarometer>

Obsah

Úvod.....	7
Klíčová zjištění.....	9
Finanční znalosti.....	9
Finanční chování.....	9
Celkové skóre finanční gramotnosti.....	9
Digitální finanční služby.....	10
Finanční odolnost a začlenění.....	10
Investment poradenství obdržené od banky, pojistitele nebo finančního poradce.....	10
Oddíl 1. Měření úrovně finanční gramotnosti.....	11
1.1. Sebehodnocení finančních znalostí.....	11
1.2. Finanční znalosti.....	14
1.3. Finanční chování.....	19
1.4. Celkové skóre finanční gramotnosti.....	23
Oddíl 2. Digitální finanční gramotnost.....	25
Oddíl 3. Finanční odolnost a začlenění.....	27
3.1. Vlastnictví finančních produktů.....	27
3.2. Vymýšlení konců se setkává.....	32
3.3. Penzijní plány.....	34
Oddíl 4. Investiční poradenství od banky, pojistitele nebo finančního poradce.....	36
Technické specifikace.....	38
Dotazník.....	40
Přílohak údajům.....	44
Komentáře.....	62
Podivná korelace mezi oběma znalostmi a hodnocením chování.....	62
Některé otázky byly pravděpodobně zmatené pro mnoho jednotlivců.....	62
Rozdíly oproti ostatním průzkumům Eurobarometru.....	63

Bleskový průzkum Eurobarometr 525
Sledování úrovně finanční gramotnosti v EU

Úvod

EU usiluje o to, aby lidé v celé Evropě měli znalosti, dovednosti a postoje, které potřebují k tomu, aby mohli činit dobrá finanční rozhodnutí.

Každý den se tisíce občanů EU rozhodují o tom, kde si založit bankovní účet, jakou hypotéku si vybrat, kam investovat své peníze a jak ušetřit na odchod do důchodu. Finanční gramotnost pomáhá jednotlivcům činit taková rozhodnutí, protože jim pomáhá lépe spravovat své peníze, investovat na kapitálových trzích způsobem, který odpovídá jejich potřebám, a plánovat do budoucna. Pomáhá také chránit jednotlivce před nadměrným zadlužením, nadměrným podstupováním rizik, podvody nebo kybernetickými riziky.¹

Finanční gramotnost je definována jako kombinace povědomí, znalostí, dovedností, postojů a chování nezbytných k přijetí zdravých finančních rozhodnutí a nakonec k dosažení individuální finanční pohody.

Tento bleskový průzkum Eurobarometr se zabývá následujícími aspekty:

- finanční znalosti občanů EU (samozřejmě posouzená úroveň a výsledky na základě pěti otázek ověřujících finanční znalosti)
- úroveň „finančního důvtipného“ chování (jako je sledování výdajů a snaha o dosažení finančních cílů)
- Úroveň finanční gramotnosti občanů EU kombinující jejich finanční znalosti a skóre finančního chování (a do jaké míry se finanční gramotnost liší mezi sociodemografickými skupinami)
- zda se občané EU cítí pohodlně při využívání digitálních finančních služeb, jako je internetové bankovníctví nebo mobilní platby
- vlastnictví různých finančních produktů, jako jsou životní pojištění, soukromé penzijní nebo penzijní produkty a investiční produkty.
- jak dlouho by občané EU byli schopni nadále hradit své životní náklady, aniž by si vypůjčili peníze nebo stěhovací dům, v případě, že by ztratili svůj hlavní zdroj příjmů
- důvěra v penzijní plány a schopnost žít pohodlně po odchodu do důchodu
- Občané EU vnímají, zda je investiční poradenství v první řadě v jejich nejlepším zájmu.

Jménem Evropské komise, Generálního ředitelství pro finanční stabilitu, finanční služby a unii kapitálových trhů, Ipsos European Public Affairs dotazoval reprezentativní vzorek občanů ve věku 18 let v každém z 27 členských států Evropské unie. V období od 29. března do 5. dubna 2023 se uskutečnilo 26139 rozhovorů online (počítačově asistované webové rozhovory). Údaje z průzkumu jsou váženy ke známým populačním poměrům. Průměry EU-27 jsou váženy podle počtu 18+ obyvatel každého členského státu EU. Technická poznámka o metodách použitých při provádění průzkumu je připojena jako příloha k této zprávě.

Poznámky:

- 1) Výsledky šetření podléhají tolerancím pro odběr vzorků, což znamená, že ne všechny zjevné rozdíly mezi skupinami mohou být statisticky významné. V textu jsou proto zvýrazněny pouze rozdíly, které jsou statisticky významné (na úrovni 5 %) – tj. pokud lze důvodně předpokládat, že k nim pravděpodobně nedojde náhodou.

---

1 Zdroj: https://finance.ec.europa.eu/consumer-finance-and-payments/financial-literacy_en

- 2) Procenta nemusí činit až 100 %, protože jsou zaokrouhlena na nejbližší procenta. V důsledku zaokrouhlení se může také stát, že procentní podíly jednotlivých možností odezvy uvedené v grafech se přesně nepříčítají k součtům uvedeným v grafech a tabulkách nebo jsou uvedeny v textu. Procento odpovědí bude vyšší než 100 %, pokud otázka umožnila respondentům vybrat více odpovědí.
- 3) V této zprávě jsou země uváděny jejich oficiální zkratkou. Zkratky použité v této zprávě odpovídají:

BÝT	Belgie	LT	Litva
BG	Bulharsko	LU	Lucembursko
CZ	Česko	HU	Maďarsko
DK	Dánsko	MT	Malta
DE	Německo	NL	Nizozemsko
EE	Estonsko	AT	Rakousko
IE	Irsko	PL	Polsko
EL	Řecko	PT	Portugalsko
ES	Španělsko	RO	Rumunsko
FR	Francie	SI	Slovinsko
HR	Chorvatsko	SK	Slovensko
IT	Itálie	FI	Finsko
CY	Zástupce Kypru*	SE	Švédsko
LV	Lotyšsko		

* Kypr jako celek je jedním z 27 členských států EU. „acquis communautaire“ však byl pozastaven v té části země, která není kontrolována vládou Kyperské republiky. Z praktických důvodů jsou do kategorie „CY“ zařazeny pouze pohovory provedené v té části země kontrolované vládou Kyperské republiky.

Klíčová zjištění

Finanční znalosti

- Jenom více než jeden ze dvou respondentů v celé EU (52 %) hodnotí své celkové znalosti o finančních záležitostech jako průměr ve srovnání s ostatními dospělými v jejich zemi. Čtvrtina odpověděla, že jejich finanční znalosti jsou „zcela vysoké“ a 5 %, že jsou „velmi vysoké“ ve srovnání s ostatními dospělými; 12 % naopak popisuje své znalosti jako „přibližně nízké“ a 4 % jako „velmi nízké“.
- Předloženo s pěti finančními znalostmi 66 % respondentů chápe, že investice s vyšší návratností je riskantnější, 65 % správně odpovídá na otázku, jak inflace funguje, 56 % chápe hodnotu diverzifikace při investování, 45 % správně odpovídá na otázku o složeném úroku; pouze 20 % však chápe souvislost mezi úrokovými sazbami a cenami dluhopisů.
- Hodnota finančních znalostí se vypočítá jako počet správných odpovědí na pět otázek týkajících se finančních znalostí. V celé EU má v průměru 26 % respondentů vysoké skóre finančních znalostí (čtyři nebo pět správných odpovědí), 50 % má střední skóre (dvě nebo tři správné odpovědi) a 24 % má nízké skóre (žádná nebo jedna správná odpověď). Přibližně čtyři z deseti respondentů v Nizozemsku (43 %), Dánsku (40 %), Finsku (40 %) a Estonsku (39 %) mají vysoké skóre v oblasti finančních znalostí. Naopak podíl s nízkým skóre je nejvyšší na Kypru (30 %), Rumunsku (30 %), Řecku (29 %) a Portugalsku (28 %).

Finanční chování

Přibližně devět z deseti respondentů v celé EU souhlasí s tím, že než si něco koupí, zváží, zda si to mohou dovolit (51 % „zcela souhlasí“ a 41 % „s tímto tvrzením souhlasí“). Podobný podíl respondentů souhlasí s tím, že své výdaje sledují a sledují (49 % „zcela souhlasí“ a 43 % „přičemž souhlasí“). Přibližně sedm z deseti respondentů souhlasí s tím, že stanovují dlouhodobé finanční cíle a usilují o jejich dosažení (21 % „zcela souhlasí“ a 50 % „souhlasí“).

- Hodnota finančního chování je vypočtena jako součet počtu „finančního důvtipného“ chování v souvislosti s výběrem produktů, sledováním výdajů a úsilím o dosažení finančních cílů. V průměru má 65 % respondentů v celé EU vysoké skóre z hlediska finančního chování (souhlasí se všemi výkazy), 28 % má střední skóre (souhlasí se dvěma prohlášeními) a 8 % má nízké skóre (souhlasí s nejvýše jedním prohlášením). Podíl s vysokým skóre finančního chování dosahuje 60 % – nebo více – ve všech členských státech s výjimkou Finska (36 %), Lotyšska (52 %) a Estonska (54 %). V Rumunsku má naopak 82 % respondentů vysoké skóre.

Celkové skóre finanční gramotnosti

Celkové skóre finanční gramotnosti kombinuje finanční znalosti a finanční chování a dává oběma aspektům stejnou váhu. Vypočtené skóre se pohybuje mezi 0 a 10. V celé EU má v průměru 18 % respondentů vysoké skóre pro svou celkovou úroveň finanční gramotnosti (skóre 9 nebo 10), 64 % má střední skóre (skóre > 5 a < 9) a 18 % nízké skóre (skóre ≤ 5). Na vnitrostátní

úrovni se podíl s vysokým skóre pohybuje mezi 11 % v Portugalsku a Lotyšsku a 27 % v Dánsku, Slovinsku a Švédsku a 28 % v Nizozemsku. Ve všech členských státech má více než 10 % respondentů nízké skóre v celkové finanční gramotnosti, přičemž nejvyšší podíl je zaznamenán ve Finsku (27 %), Lotyšsku (24 %), Belgii (22 %) a Španělsku (22 %).

Digitální finanční služby

Přibližně tři čtvrtiny respondentů v celé EU uvádějí, že jsou spokojeny s využíváním digitálních finančních služeb, jako je internetové bankovníctví nebo mobilní platby; 36 % odpovědělo „velmi pohodlné“ a 41 % „pohodlné“. Tento údaj je více než 60 % ve všech členských státech a nejvyšší ve Finsku (95 %).

Finanční odolnost a začlenění

- V celé EU 46 % respondentů odpovědělo, že mají (nebo v posledních dvou letech měli) neživotní pojištění, jako je pojištění domácnosti nebo pojištění motorových vozidel; 31 % uvedlo, že má životní pojištění (nebo v posledních dvou letech mělo) životní pojištění. Přibližně čtvrtina respondentů (24 %) odpovídá na investiční produkt (fondy, akcie nebo dluhopisy) a 22 % na soukromý důchod nebo důchodový produkt. Jeden z pěti respondentů odpovídá, že má (nebo v posledních dvou letech měl) hypoteční úvěr nebo úvěr na bydlení a 14 % odpovědělo totéž u spotřebitelského úvěru. A konečně, 6 % odpovědělo, že mají kryptoměny (nebo je měli v posledních dvou letech).
- Na otázku, jak dlouho budou schopni nadále hradit své životní náklady, aniž by si vypůjčili peníze nebo stěhovací dům, v případě, že ztratí svůj hlavní zdroj příjmů, jedna třetina respondentů (33 %) odpoví šest měsíců nebo déle, následovaná 18 %, kteří uvádějí, že to bude nejméně tři měsíce (ale ne šest měsíců). Přibližně jeden ze šesti (16 %) respondentů nemá žádné nouzové úspory 20 % nebo vyšší v Chorvatsku (20 %), na Kypru (20 %), v Polsku (20 %), v Maďarsku (21 %), v Portugalsku (21 %), v Bulharsku (23 %), Řecku (24 %), Finsku (25 %), Rumunsku (25 %) a Lotyšsku (26 %).
- Většina respondentů v celé EU se cítí „nepříliš sebejistá“ (32 %) nebo „nevěří vůbec“ (22 %), že budou mít dostatek peněz na to, aby mohli během svých let odchodu do důchodu pohodlně žít. Poměr pocitu „velmi“ nebo „do jisté míry sebejistoty“ se pohybuje od nízkých 20 % v Polsku až po vysoký 62 % v Nizozemsku.

Investment poradenství obdržené od banky, pojistitele nebo finančního poradce.

- Méně než čtyři z deseti respondentů v celé EU se cítí „velmi sebevědomě“ (6 %) nebo „do jisté míry přesvědčení“ (32 %), že investiční poradenství, které obdrží od svého bankovního/pojistitele/finančního poradce, je především v jejich nejlepším zájmu. Podíl přesvědčený o tom, že investiční poradenství je především v jejich nejlepším zájmu, se pohybuje od přibližně jednoho z pěti respondentů na Kypru (19 %) a Řecka (20 %) až po šest z deseti respondentů ve Finsku (60 %).

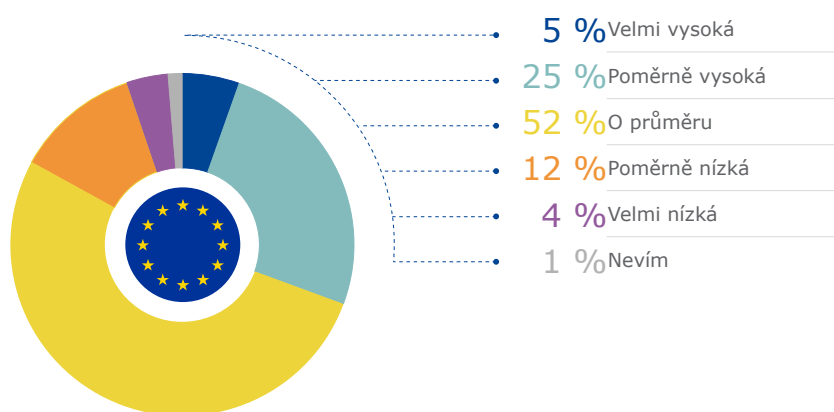
Oddíl 1. Měření úrovně finanční gramotnosti

První část této zprávy se zaměřuje na bleskové měření úrovně finanční gramotnosti v EU provedené Eurobarometrem. První část se zabývá sebehodnocením finančních znalostí respondentů (vzhledem k ostatním dospělým v jejich zemi), zatímco druhá část uvádí jejich skóre finančních znalostí na základě testu s pěti finančními znalostmi (např. testováním jejich chápání inflace a složeného úroku). Ve třetí části jsou uvedeny výsledky tří otázek měřících „finanční důvtipné“ chování. V poslední části je představeno souhrnné opatření týkající se finančních znalostí a finančního chování a porovnává celková úroveň finanční gramotnosti v jednotlivých členských státech EU.

1.1. Sebehodnocení finančních znalostí

O něco více než jeden ze dvou respondentů v celé EU (52 %) hodnotí své celkové znalosti o finančních záležitostech jako průměr ve srovnání s ostatními dospělými v jejich zemi. Čtvrtina odpověděla, že jejich finanční znalosti jsou „zcela vysoké“ a 5 %, že jsou „velmi vysoké“ ve srovnání s ostatními dospělými; 12 % naopak popisuje své znalosti jako „přibližně nízké“ a 4 % jako „velmi nízké“.

Q1 Jak byste ohodnotili své celkové znalosti o finančních záležitostech ve srovnání s ostatními dospělými v [ZEMĚ]? (% EU-27)

Základ: Všichni respondenti (n=26139)

Z analýzy provedené členskými státy vyplývá, že 51 % respondentů v Rumunsku popisuje své celkové znalosti o finančních záležitostech jako „velmi vysoké“ nebo „zcela vysoké“ ve srovnání s ostatními dospělými v jejich zemi. Za Rumunskem následuje Francie (42 %), Polsko (40 %) a Finsko (39 %), kde zhruba čtyři z deseti respondentů popisují své finanční znalosti jako „velmi vysoké“ nebo „zcela vysoké“ ve srovnání s ostatními dospělými.

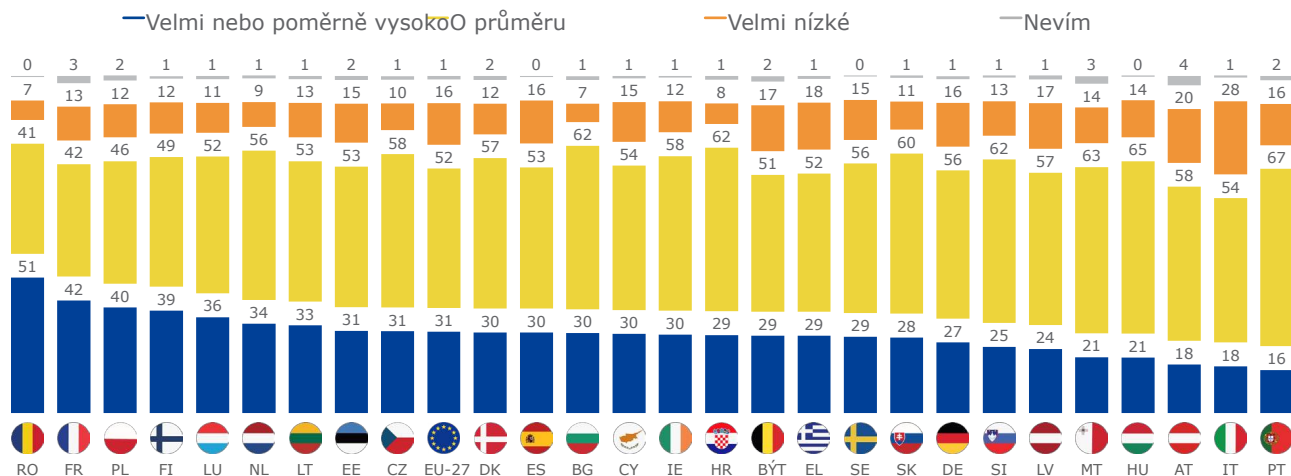
V zemích na spodním konci žebříčku země méně než jeden z pěti respondentů hodnotí své finanční znalosti jako „velmi vysoké“ nebo „zcela vysoké“: Portugalsko (16 %), Itálie (18 %) a

Bleskový průzkum Eurobarometr 525

Sledování úrovně finanční gramotnosti v EU

Rakousko (18 %). V Itálii 28 % respondentů odpovídá, že jejich znalosti o finančních záležitostech jsou „velmi nízké“ nebo „zcela nízké“ ve srovnání s ostatními dospělými v zemi. V ostatních zemích se tento podíl pohybuje mezi 7 % (v Rumunsku a Bulharsku) a 20 % (v Rakousku).

Q1 Jak byste ohodnotili své celkové znalosti o finančních záležitostech ve srovnání s ostatními dospělými v [ZEMĚ]? (% podle zemí)

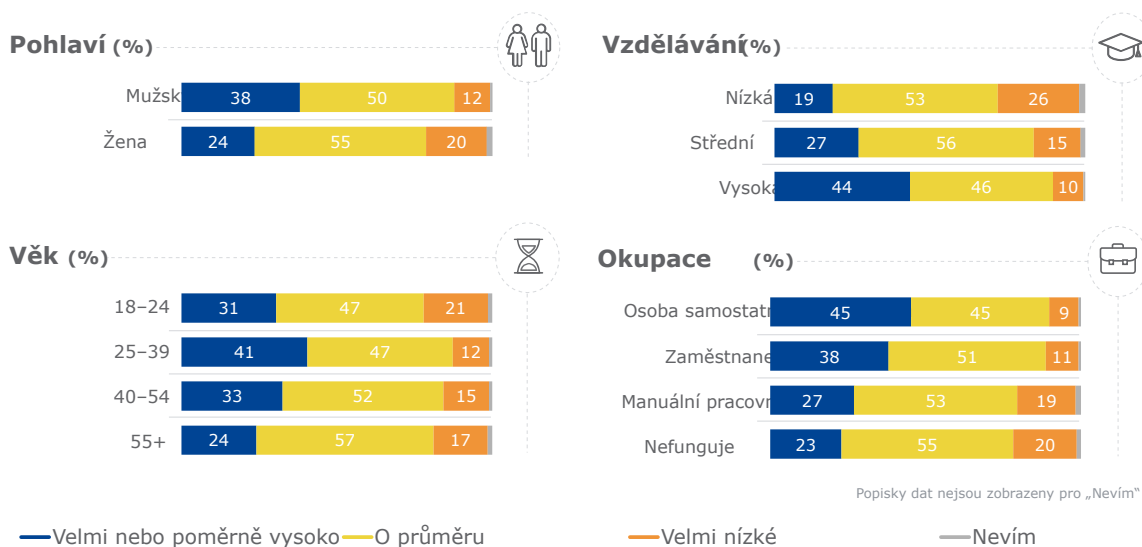

Základ: Všichni respondenti (n=26139)

Následující sociodemografické skupiny pravděpodobněji popisují své celkové znalosti o finančních záležitostech ve srovnání s ostatními dospělými v jejich zemi jako „velmi vysoké“ nebo „zcela vysoké“:

- muži (38 % ve srovnání s 24 % žen)
- respondenti ve věku 25–39 let (41 % ve srovnání s 31 % osob ve věku 18–24 let, 33 % osob ve věku 40–54 let a 24 % osob ve věku 55 let a více)
- respondenti s vysokou úrovní vzdělání (44 % ve srovnání s 27 % osob se střední úrovní vzdělání a 19 % osob s nízkou úrovní vzdělání)
- respondenti samostatně výdělečně činní (45 %), následovaní zaměstnanci (38 %), ve srovnání s 27 % manuálních pracovníků a 23 % osob, které nepracují.

Q1 Jak byste ohodnotili své celkové znalosti o finančních záležitostech ve srovnání s ostatními dospělými v [ZEMĚ]? (% podle sociodemografických údajů)

Základ: Všichni respondenti (n=26139)

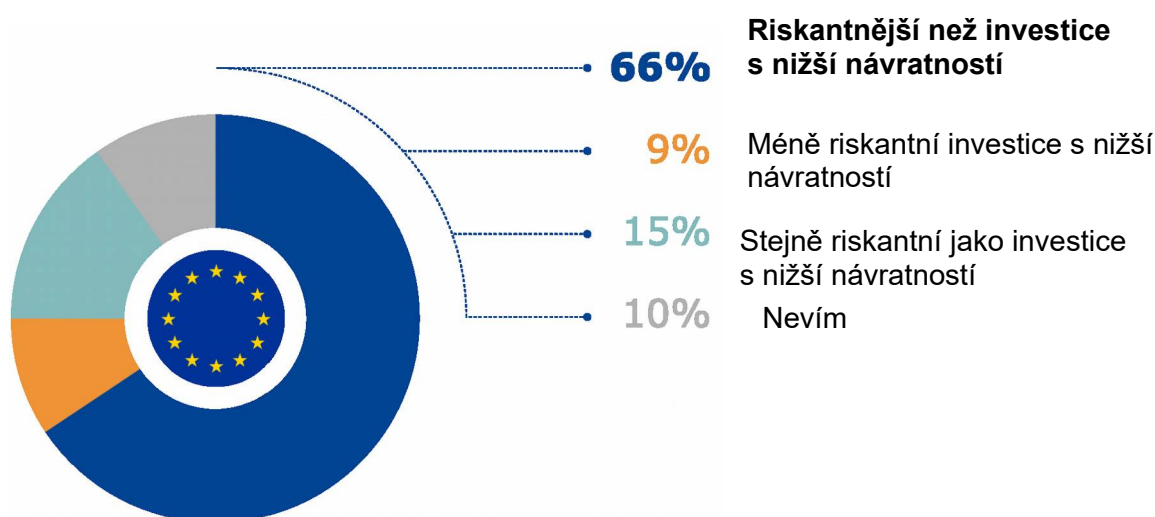
1.2. Finanční znalosti

S pěti finančními znalostmi 66 % respondentů chápe, že investice s vyšší návratností je riskantnější, 65 % správně odpovídá na otázku o tom, jak inflace funguje, 56 % chápe hodnotu diverzifikace investic, 45 % správně odpovídá na otázku o složeném úroku; pouze 20 % však chápe souvislost mezi úrokovými sazbami a cenami dluhopisů.

Q Odpověď na soubor pěti otázek týkajících se finančních znalostí (% EU-27)

Pochopení, že investice s vyšší návratností je riskantnější

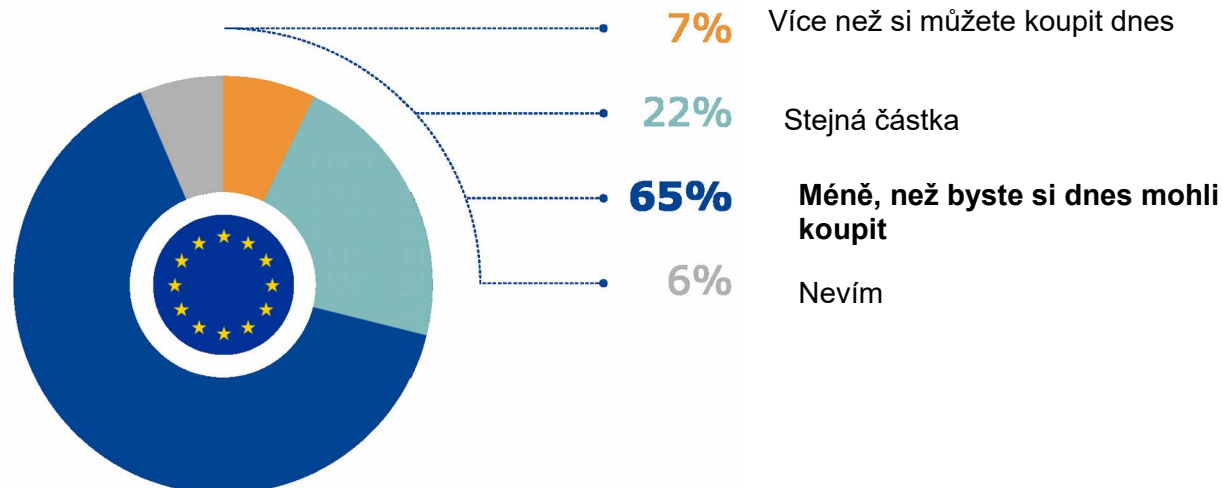
(Q5) Která z následujících skutečností je pravdivá? **Investice s vyšší návratností pravděpodobně bude:**

Pochopení toho, jak inflace funguje

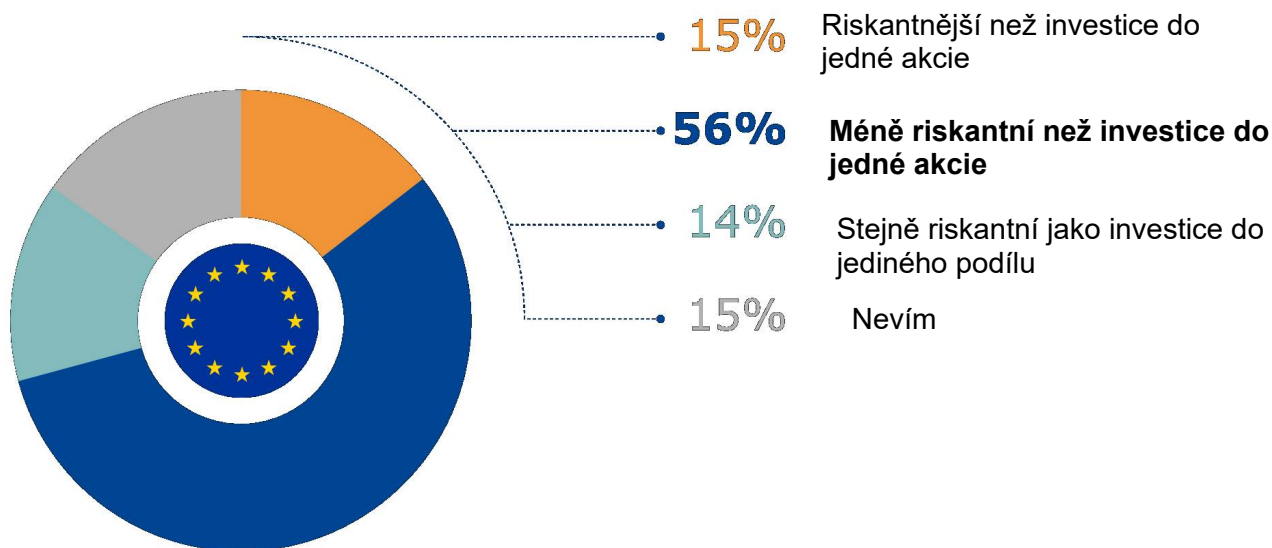
(Q3) Nyní si představte následující situaci. Během jednoho roku dostanete dar ve výši [1 000 EUR] a během tohoto roku inflace zůstane na úrovni 2 %.

Během jednoho roku, s [1 000 EUR], budete moci koupit:

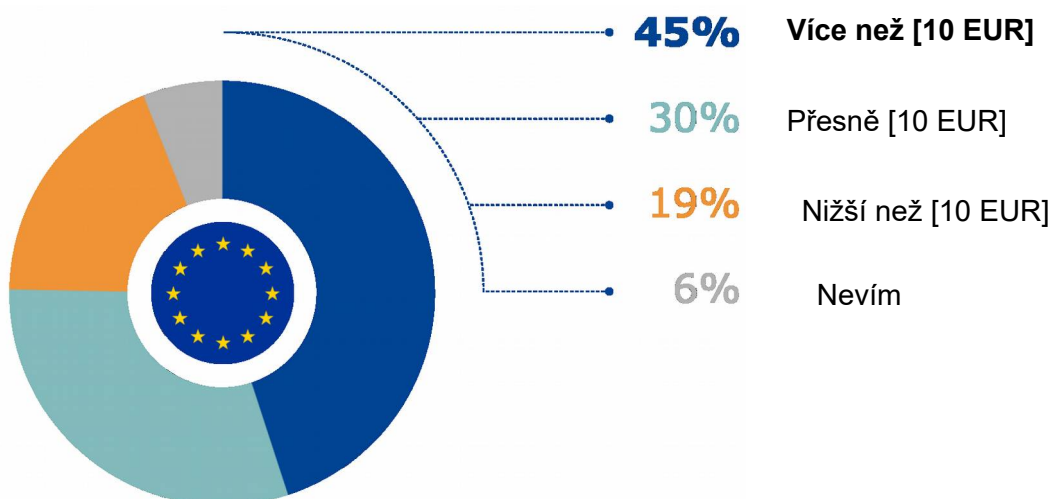
Pochopení hodnoty diverzifikace při investování

(Q6) Investice do široké škály „společných akcií“ bude pravděpodobně:

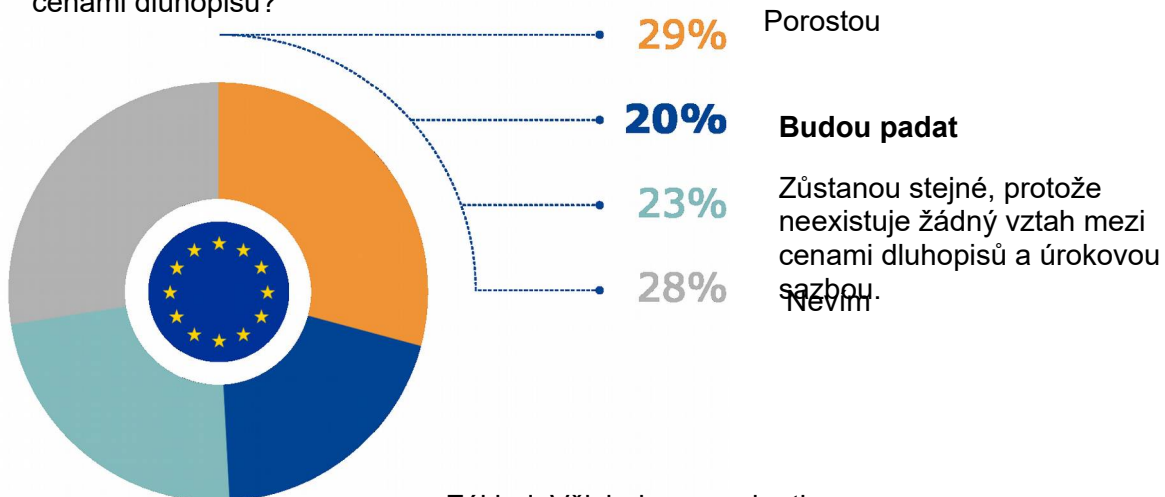
Pochopení jednoduchého a složeného úroku

(Q2) Představte si, že někdo dá [100 EUR] na spořicí účet se zaručenou úrokovou sazbou ve výši 2 % ročně. Na tento účet neprovádějí žádné další platby a nevybírají si žádné peníze. **Kolik by bylo na účtu na konci pěti let, jakmile je úroková platba provedena?**

Pochopení souvislosti mezi úrokovými sazbami a cenami dluhopisů

(Q4) Pokud úrokové sazby stoupnou, co se obvykle stane s cenami dluhopisů?

Základ: Všichni respondenti
(n=26 139)

Skóre finančních znalostí

Skóre finančních znalostí se vypočítá jako počet správných odpovědí na pět otázek týkajících se finančních znalostí (2. až 6. čtvrtletí). Pohybuje se mezi 0 a 5. Pro podávání zpráv jsou vytvořeny tři kategorie: (1) Vysoké skóre (čtyři nebo pět správných odpovědí), (2) střední skóre (dvě nebo tři správné odpovědi) a (3) nízké skóre (žádná nebo jedna správná odpověď).

V celé EU má v průměru 26 % respondentů vysoké skóre z hlediska finančních znalostí, 50 % má střední skóre a 24 % má nízké skóre.

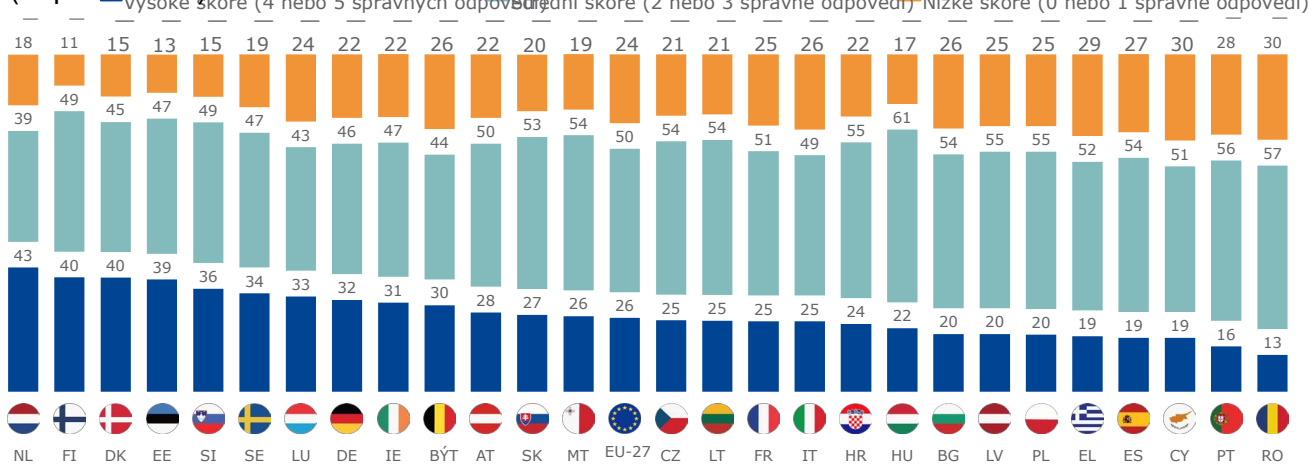
Analýza provedená členskými státy ukazuje, že zhruba čtyři z deseti respondentů v Nizozemsku (43 %), Dánsku (40 %), Finsku (40 %) a Estonsku (39 %) odpovídají správně na čtyři nebo pět znalostních otázek. I když je velmi pravděpodobné, že respondenti v Rumunsku hodnotí své celkové znalosti o finančních záležitostech jako vysoko ve srovnání s ostatními dospělými v jejich zemi, ve skutečnosti patří mezi nejméně pravděpodobné, že budou mít vysoké skóre v oblasti finančních znalostí (13 %).

Podíl s nízkým skóre finančních znalostí (jedna nebo žádná správná odpověď) se pohybuje od 11 % ve Finsku, 13 % v Estonsku a 15 % v Dánsku a Slovinsku po 28 % v Portugalsku, 29 % v Řecku a 30 % na Kypru a Rumunsku.

F1 skóre finančních znalostí

Počet správných odpovědí na pět otázek týkajících se finančních znalostí (Q2, Q3, Q4, Q5, Q6)

(% podle zemí)

Základ: Všichni respondenti
(n=26 139)

Následující sociodemografické skupiny mají pravděpodobně vyšší skóre v otázkách finančních znalostí (čtyři nebo pět správných odpovědí):

- muži (34 % ve srovnání s 19 % žen)
- respondenti ve věku nad 39 let (27 % osob ve věku 40–54 let a 29 % osob ve věku 55 let a více než 22 % osob ve věku 25–39 let a 18 % osob ve věku 18–24 let)
- respondenti s vysokou úrovní vzdělání (36 %), následovaní respondenti se střední úrovní (23 %) ve srovnání s respondenty s nízkou úrovní vzdělání (17 %)
- zaměstnanci (29 %) a osoby samostatně výdělečně činné (27 %), následované respondenty nepracujícími (25 %) ve srovnání s manuálními pracovníky (17 %).

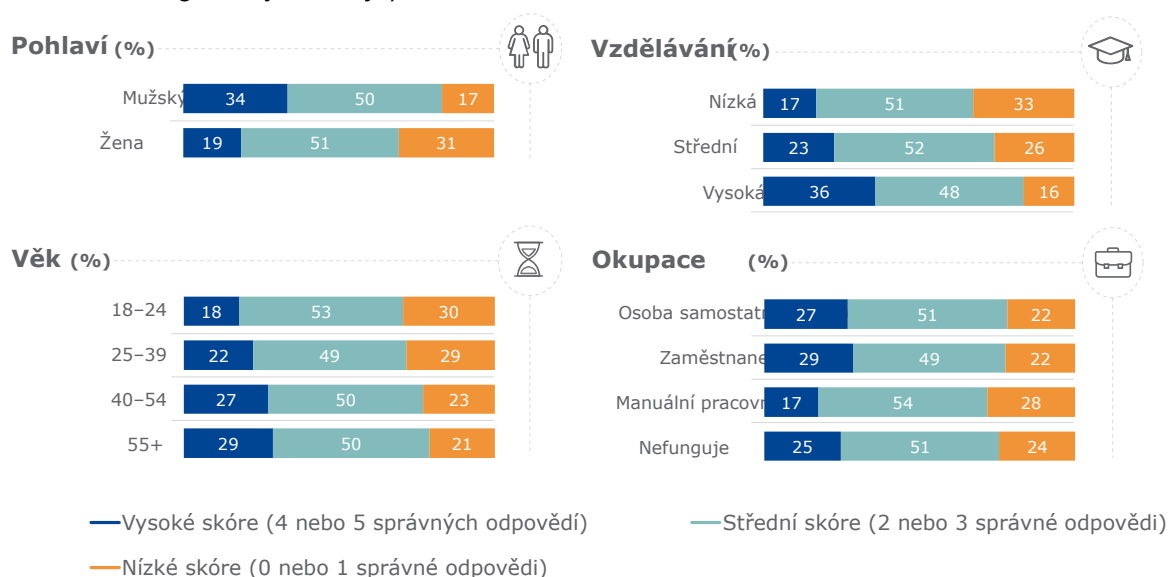
Naopak u následujících sociodemografických skupin je pravděpodobnější, že mají nízké skóre v otázkách finančních znalostí (žádná nebo jedna správná odpověď):

- ženy (31 % ve srovnání se 17 % mužů)
- respondenti ve věku do 40 let (30 % osob ve věku 18–24 let a 29 % osob ve věku 25–39 let ve srovnání s 23 % osob ve věku 40–54 let a 21 % osob ve věku 55 let a více)
- respondenti s nízkou úrovní vzdělání (33 %), následovaní respondenti se střední úrovní vzdělání (26 %), ve srovnání s 16 % s vysokou úrovní vzdělání
- manuální pracovníci (28 % ve srovnání s 24 % nepracujících respondentů a 22 % osob samostatně výdělečně činných a zaměstnanců).

F1 skóre finančních znalostí

Počet správných odpovědí na pět otázek týkajících se finančních znalostí (Q2, Q3, Q4, Q5, Q6)

(% podle sociodemografických údajů)

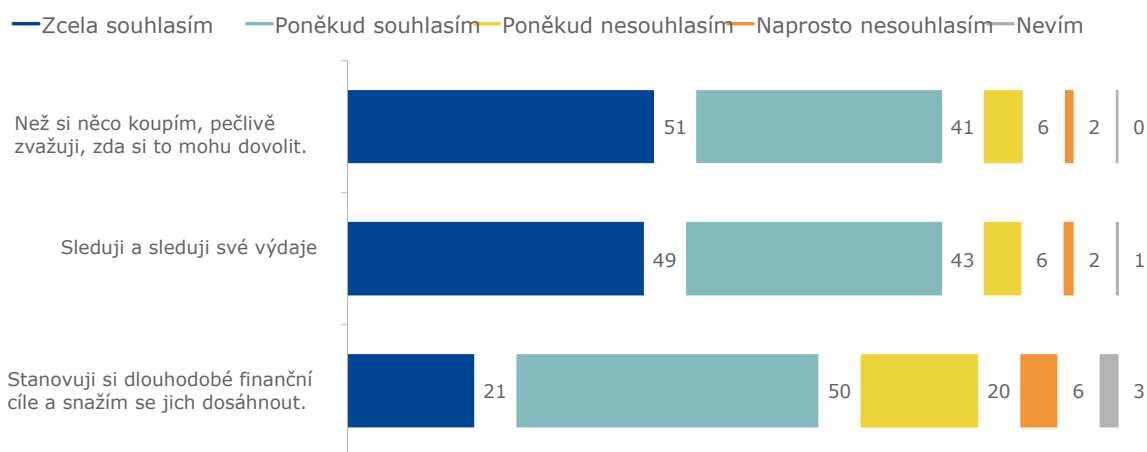
Základ: Všichni respondenti
(n=26 139)

1.3. Finanční chování

Přibližně devět z deseti respondentů v celé EU souhlasí s tím, že než si něco koupí, zváží, zda si to mohou dovolit (51 % „zcela souhlasí“ a 41 % s tímto tvrzením souhlasí). Podobný podíl respondentů souhlasí s tím, že své výdaje sledují a sledují (49 % „zcela souhlasí“ a 43 % „příčemž souhlasí“).

Nižší podíl respondentů v celé EU souhlasí s tím, že stanovují dlouhodobé finanční cíle a usilují o jejich dosažení (71 % oproti 92 % výše uvedených prohlášení). U tohoto prohlášení navíc méně než polovina respondentů „zcela souhlasí“ (21 %). Přibližně čtvrtina respondentů nesouhlasí s tím, že stanovují dlouhodobé finanční cíle a snaží se jich dosáhnout (20 % „něco nesouhlasí“ a 6 % „zcela nesouhlasí“).

Q7 Do jaké míry souhlasíte nebo nesouhlasíte s následujícími výroky? (% EU-27)

Základ: Všichni respondenti
(n=26 139)

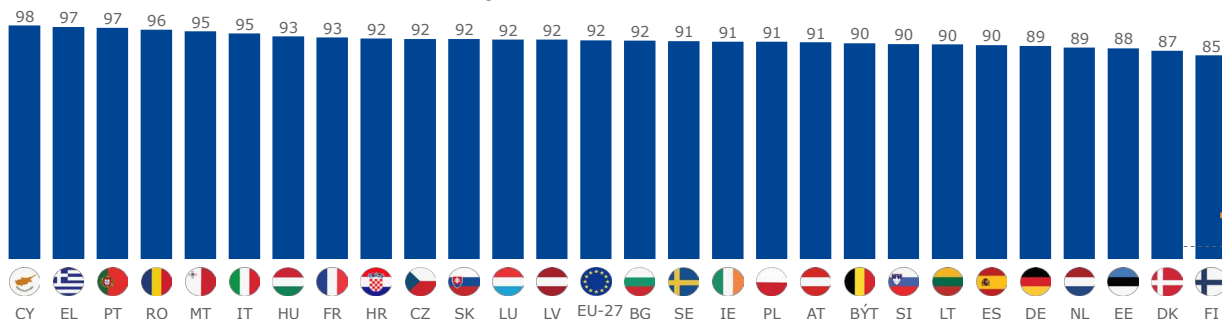
Analýza celkové úrovně dohod provedená členskými státy (součet těch, kteří „úplně souhlasí“ a „do jisté míry souhlasí“) ukazuje, že 85 % až 98 % respondentů ve všech členských státech souhlasí s tím, že před tím, než něco nakoupí, pečlivě zváží, zda si to mohou dovolit. Podobně 84 % až 95 % respondentů ve všech členských státech (s výjimkou Finska – viz níže) souhlasí s tím, že své výdaje sledují a sledují.

Pokud jde o prohlášení „stanovila jsem dlouhodobé finanční cíle a snažím se jich dosáhnout“, byly v jednotlivých členských státech zjištěny různější úrovně dohody, a to od 59 % v Lotyšsku po 86 % v Rumunsku. Ve více než polovině zemí zůstává tento údaj nad hranicí 70 %.

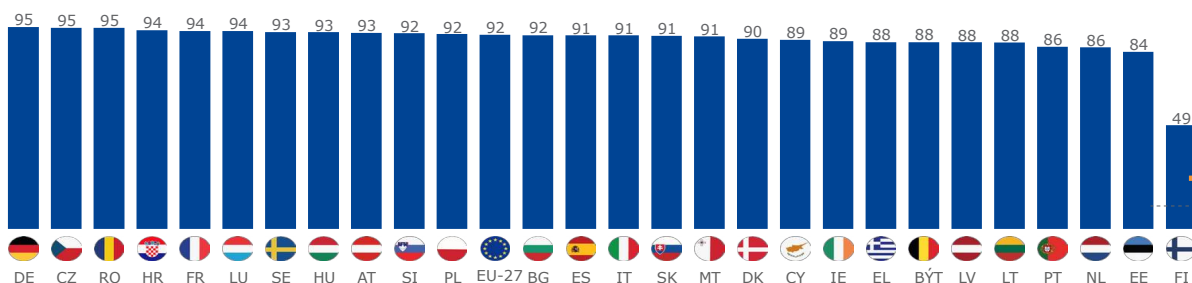
Poznámka: Ve Finsku 49 % respondentů souhlasí s tím, že „sledují a sledují své výdaje“ (oproti 84 % až 95 % v ostatních zemích). Při kontrole překladů po práci v terénu bylo zjištěno, že ačkoli je překlad použitý ve Finsku správný, sémantický rozsah anglické verze je ve finštině větší než jeho ekvivalent. Z tohoto důvodu respondenti mohli toto tvrzení chápat jako „uchovávání záznamů o svých výdajích“.

Q7 Do jaké míry souhlasíte nebo nesouhlasíte s následujícími výroky?
(% Celkem „Souhlasí“ podle zemí)

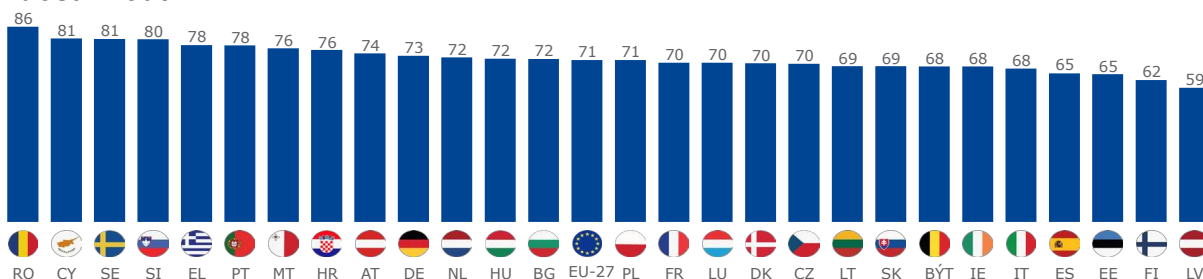
Než si něco koupím, pečlivě zvažuji, zda si to mohu dovolit.

Sleduji a sleduji své výdaje

Stanovují si dlouhodobé finanční cíle a snažím se jich dosáhnout.

Základ: Všichni respondenti
(n=26 139)

Skóre finančního chování

Skóre finančního chování se vypočítá jako součet počtu finančně důvtipných chování v souvislosti s výběrem produktů, sledováním výdajů a úsilím o dosažení finančních cílů.

U každého ze tří prohlášení obdrží respondenti skóre 1, pokud „silně souhlasí“ nebo „něco souhlasí“; respondenti, kteří nesouhlasí nebo tvrdí, že nevědí, obdrží skóre 0. Skóre finančního chování se vypočítá jako součet skóre u každé ze tří jednotlivých položek. Pohybuje se mezi 0 a 3. Pro podávání zpráv jsou vytvořeny tři kategorie: (1) Vysoké skóre (souhlasí se všemi výroky), (2) střední skóre (souhlasí se dvěma výroky) a (3) nízké skóre (souhlasí s maximálně jedním tvrzením).

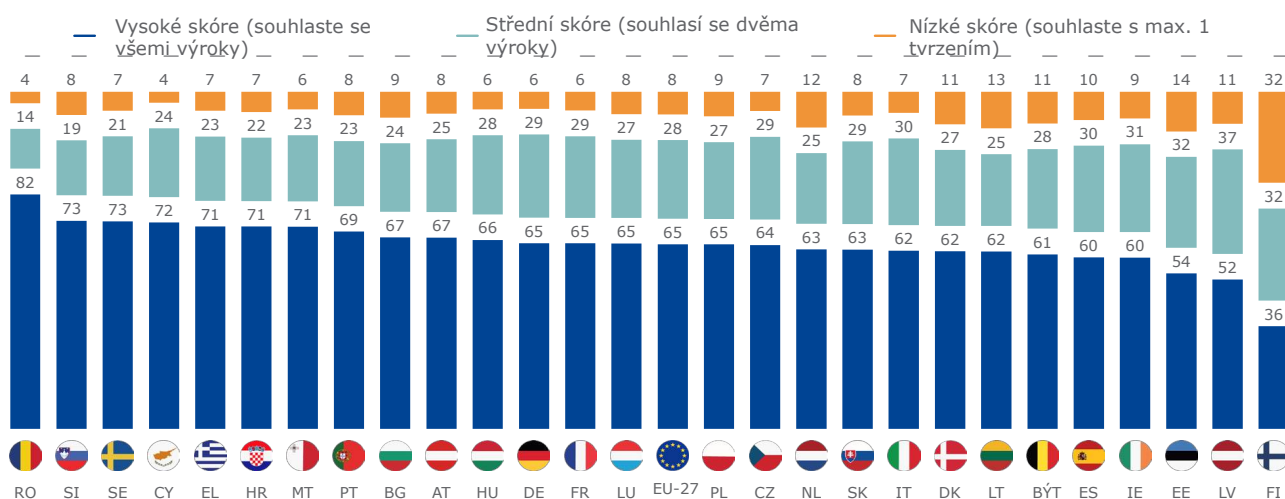
V celé EU má v průměru 65 % respondentů vysoké skóre z hlediska finančního chování, 28 % má střední skóre a 8 % nízké skóre.

Podíl s vysokým skóre finančního chování dosahuje 60 % – nebo více – ve všech členských státech s výjimkou Finska (viz níže), Lotyšska (52 %) a Estonska (54 %). V Rumunsku má naopak 82 % respondentů vysoké skóre.

Podíl s nízkým hodnocením finančního chování zůstává ve většině členských států nižší než 10 %; mírně vyšší podíly jsou zaznamenány v Nizozemsku (12 %), Litvě (13 %) a Estonsku (14 %). Finsko vyniká 32 % respondentů s nízkým skóre ve finančním chování. Finsko má nejvyšší podíl respondentů klasifikovaných jako „ne finančně důvtipný“. Jak je uvedeno výše, v této zemi pouze 49 % respondentů souhlasí s tím, že „sledují a sledují své výdaje“ (ve srovnání s 84 % až 95 % v ostatních zemích). Nicméně i po odstranění tohoto chování z kombinovaného skóre se Finsko i nadále nachází na spodním konci žebříčku země, protože země má také nízké skóre u ostatních dvou chování zahrnutých do hodnocení.

F2 Hodnocení finančního chování

Počet finančně důvtipných chování v souvislosti s výběrem produktů, sledováním výdajů a úsilím o dosažení finančních cílů (7. čtvrtletí)
(% podle zemí)

Základ: Všichni respondenti
(n=26 139)

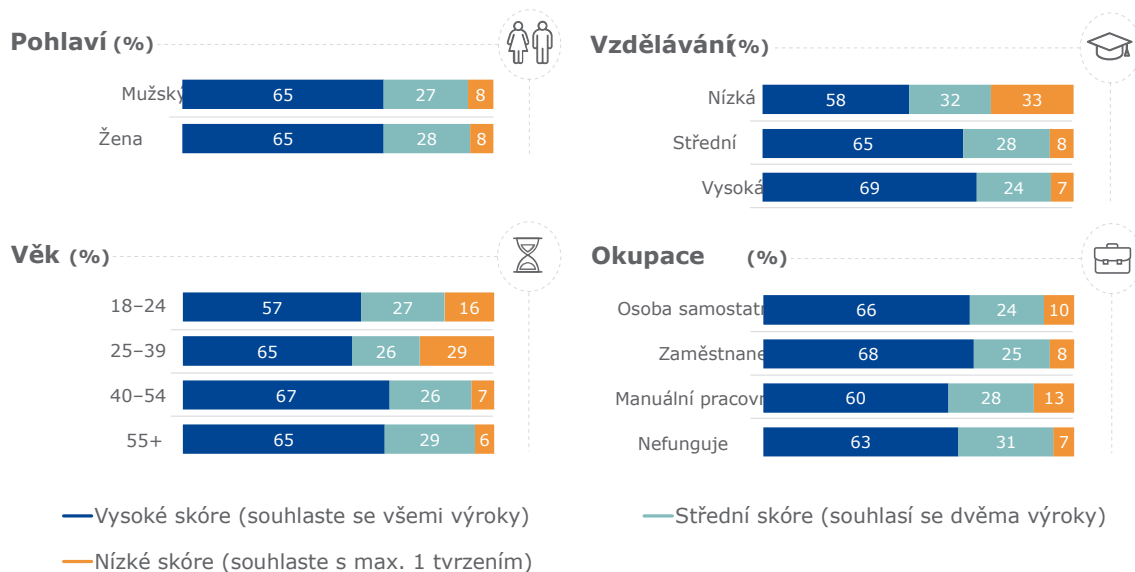
Podíl s vysokým skóre ve finančním chování je vyšší u těchto sociálně demografických skupin:

- respondenti ve věku 25 a více let (65 % respondentů ve věku 25–39 let nebo 55 let a více a 67 % osob ve věku 40–54 let ve srovnání s 57 % osob ve věku 18–24 let)
- respondenti s vysokou úrovní vzdělání (69 %), následovaní respondenti se střední úrovní vzdělání (65 %), ve srovnání s 58 % respondentů s nízkou úrovní vzdělání
- respondenti samostatně výdělečně činní (66 %) a zaměstnanci (68 %) ve srovnání s 60 % manuálních pracovníků a 63 % osob, které nepracují.

Podíl respondentů ve věku 18–24 let (16 %), manuálních pracovníků (13 %), osob samostatně výdělečně činných (10 %) a respondentů s nízkou úrovní vzdělání (10 %).

F2 Hodnocení finančního chování

Počet finančně důvtipných chování v souvislosti s výběrem produktů, sledováním výdajů a úsilím o dosažení finančních cílů (7. čtvrtletí)
(% podle sociodemografických údajů)

Základ: Všichni respondenti
(n=26 139)

1.4. Celkové skóre finanční gramotnosti

Celková finanční gramotnost se zabývá dvěma aspekty:

- skóre finančních znalostí (v rozmezí od 0 do 5)
- skóre finančního chování (v rozmezí od 0 do 3).

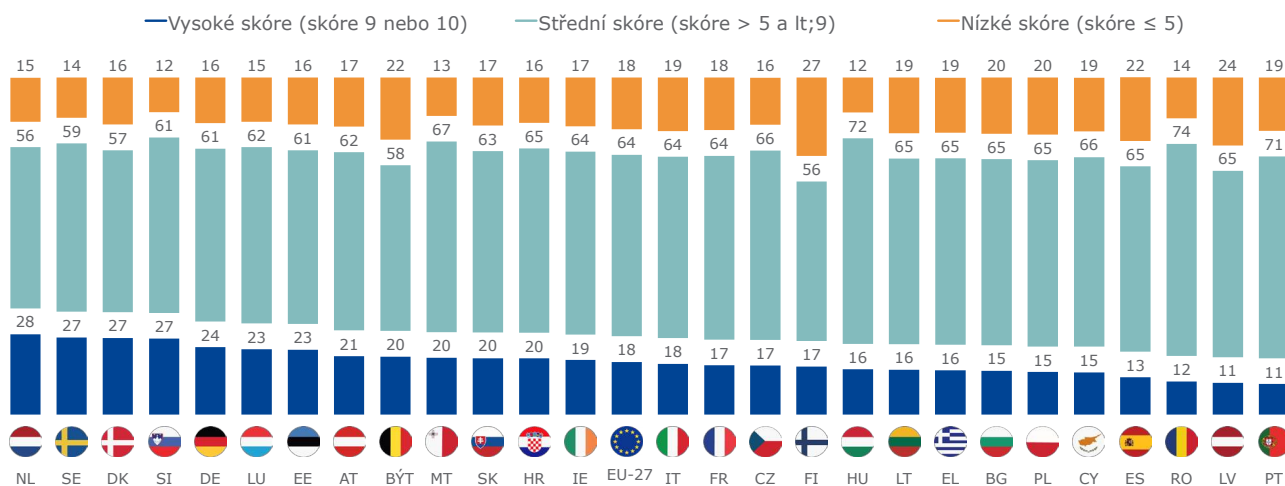
Finanční znalosti a finanční chování mají stejnou váhu v celkovém skóre finanční gramotnosti. Aby bylo dosaženo této stejné váhy, bylo skóre finančního chování změněno na maximální hodnotu pěti. Celkové skóre finanční gramotnosti se získává jako součet dvou (změněných) skóre a pohybuje se od 0 do 10. Pro podávání zpráv jsou vytvořeny tři kategorie: (1) Vysoké skóre (skóre 9 nebo 10), 2) střední skóre (skóre > 5 a lt;9) a 3) nízké skóre (skóre ≤ 5).

V celé EU má v průměru 18 % respondentů vysoké skóre pro svou celkovou úroveň finanční gramotnosti, 64 % má střední skóre a 18 % nízké skóre.

Na vnitrostátní úrovni se podíl s vysokým skóre celkové finanční gramotnosti pohybuje mezi 11 % v Portugalsku a Lotyšsku a 27 % v Dánsku, Slovinsku a Švédsku a 28 % v Nizozemsku. Ve všech členských státech má více než 10 % respondentů nízké skóre v celkové finanční gramotnosti, přičemž nejvyšší podíl je zaznamenán ve Finsku (27 %), Lotyšsku (24 %), Belgii (22 %) a Španělsku (22 %).

F3 Celkové skóre finanční gramotnosti

Součet skóre finančních znalostí a skóre finančního chování (s rovnocennou váhou pro každou z nich)
skóre) (% podle zemí)

Základ: Všichni respondenti
(n=26 139)

Při pohledu na výsledky na sociodemografické úrovni a v souladu s dalšími zjištěními uvedenými v tomto oddíle je podíl s vysokým skóre celkové finanční gramotnosti vyšší mezi:

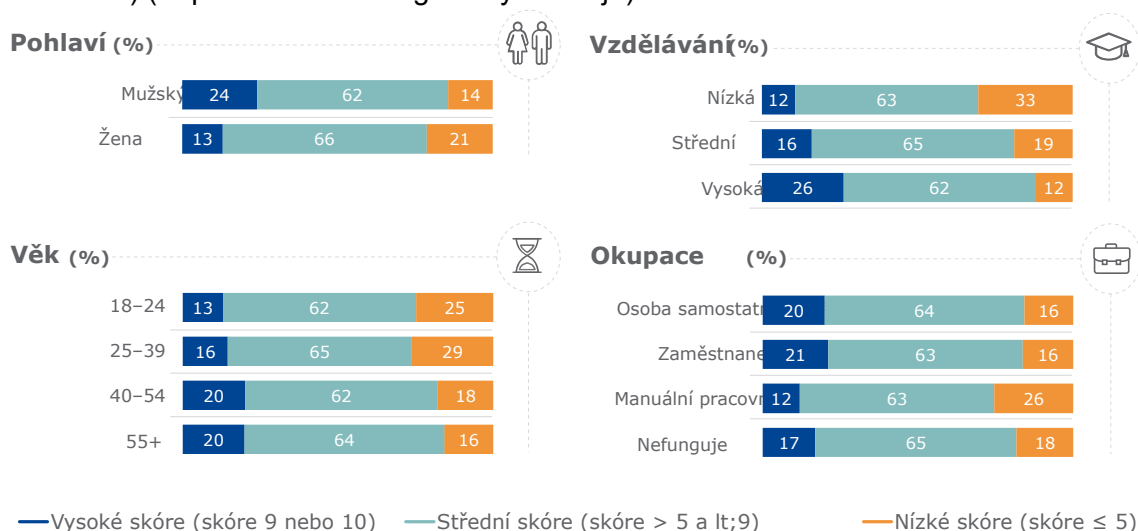
- muži (24 % ve srovnání s 13 % žen)
- respondenti ve věku nad 39 let (20 % ve srovnání s 13 % respondentů ve věku 18–24 let a 16 % osob ve věku 25–39 let)
- respondenti s vysokou úrovní vzdělání (26 % ve srovnání s 16 % respondentů se střední úrovní a 12 % u osob s nízkou úrovní vzdělání)
- zaměstnanci (21 %) a osoby samostatně výdělečně činné (20 %), následované nepracujícími respondenty (27 %) ve srovnání s manuálními pracovníky (12 %).

Naproti tomu sociodemografické skupiny s nízkým skóre celkové finanční gramotnosti zahrnují:

- ženy (21 % ve srovnání se 14 % mužů)
- respondenti ve věku 18–24 let (25 % osob ve věku 18–24 let ve srovnání s 20 % respondentů ve věku 25–39 let, 18 % osob ve věku 40–54 let a 16 % osob ve věku 55 let a více)
- respondenti s nízkou úrovní vzdělání (29 %), následovaní respondenti se střední úrovní vzdělání (19 %) ve srovnání s 12 % s vysokou úrovní vzdělání
- manuální pracovníci (26 % ve srovnání s 18 % nepracujících respondentů a 16 % osob samostatně výdělečně činných a zaměstnanců).

F3 Celkové skóre finanční gramotnosti

Součet skóre finančních znalostí a skóre finančního chování (s rovnocennou váhou pro každé skóre) (% podle sociodemografických údajů)

Základ: Všichni respondenti
(n=26 139)

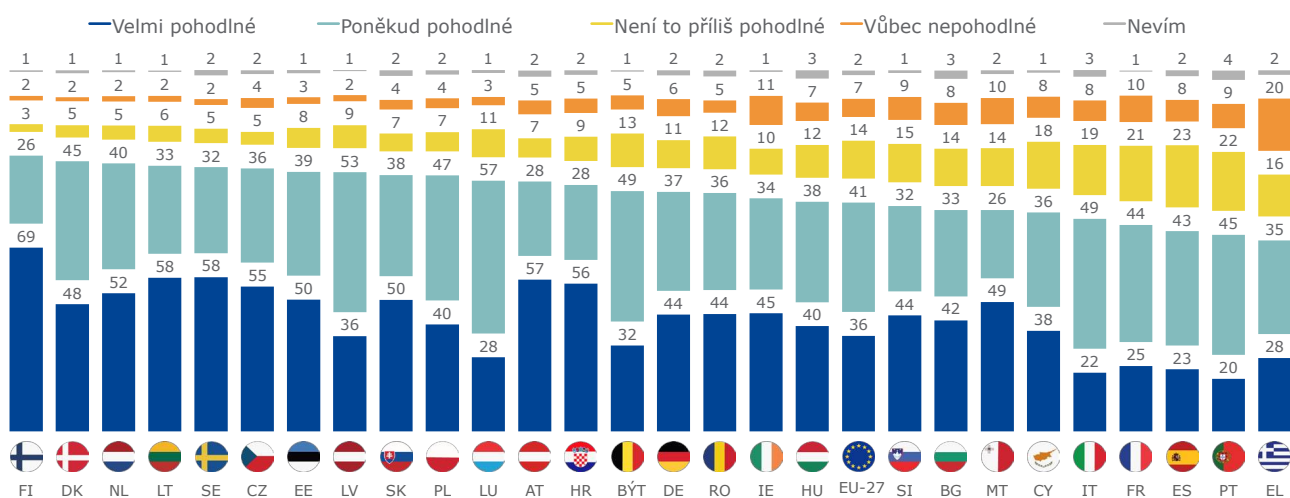

Oddíl 2. Digitální finanční gramotnost

Převážná většina respondentů v celé EU (77 %) uvádí, že je spokojena s využíváním digitálních finančních služeb, jako je internetové bankovníctví nebo mobilní platby; 36 % odpovědělo „velmi pohodlné“ a 41 % „pohodlné“. Naproti tomu 14 % respondentů odpovědělo, že se necítí „příliš pohodlné“ pomocí digitálních finančních služeb a 7 % odpovědělo, že se necítí „v žádném případě pohodlné“.

Ve všech členských státech více než 60 % respondentů uvádí, že s využíváním digitálních finančních služeb, jako je internetové bankovníctví nebo mobilní platby, je „něco“ nebo „velmi pohodlné“ (z 63 % v Řecku na 95 % ve Finsku). Podíl, který odpovídá, že se cítí „velmi pohodlně“, se pohybuje od 20 % v Portugalsku po 69 % ve Finsku.

Q11 Jak pohodlně využíváte digitální finanční služby, jako je online bankovníctví nebo mobilní platby? (% podle zemí)

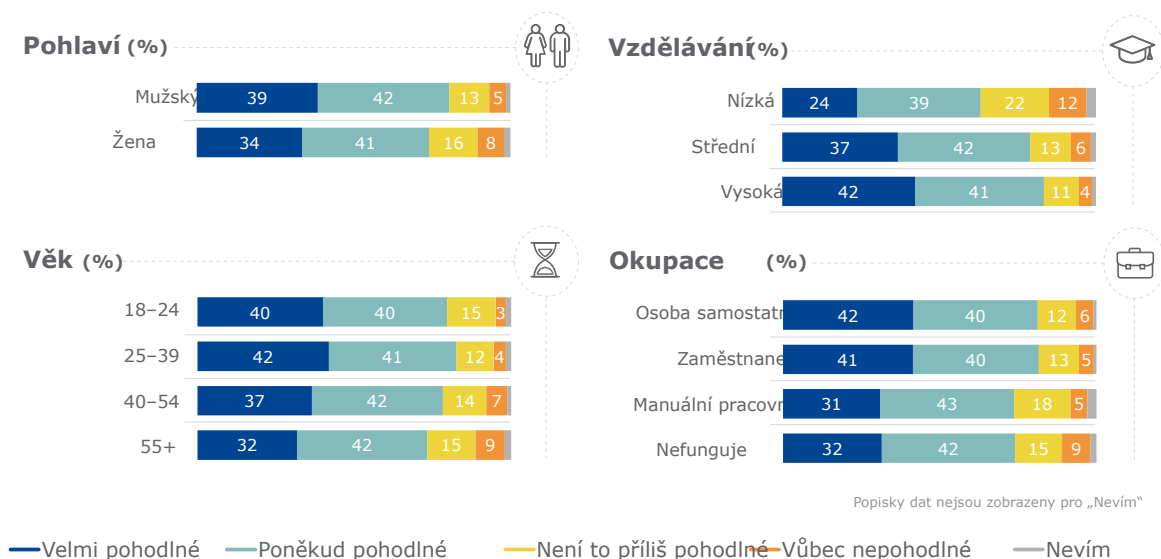
Základ: Všichni respondenti
(n=26 139)

U následujících sociodemografických skupin je větší pravděpodobnost, že se budou cítit „velmi“ jako „pohodlné“ pomocí digitálních finančních služeb:

Muži (81 % ve srovnání se 74 % žen)²

- respondenti ve věku do 55 let (80 % osob ve věku 18–24 let, 83 % osob ve věku 25–39 let a 78 % osob ve věku 40–54 let oproti 73 % osob ve věku 55 let a více)
- lidé se středním vzděláním (79 %) nebo s vysokou úrovní vzdělání (83 %), ve srovnání s 63 % osob s nízkou úrovní vzdělání
- respondenti samostatně výdělečně činní (83 %), následovaní zaměstnanci (81 %), oproti 74 % manuálních pracovníků a ti, kteří nepracují.

Q11 Jak pohodlně využíváte digitální finanční služby, jako je online bankovníctví nebo mobilní platby? (% podle sociodemografických údajů)

Základ: Všichni respondenti
(n=26 139)

2 V důsledku zaokrouhlení se procenta uvedená v grafech ne vždy přesně přičítají k součtům uvedeným v textu.

Oddíl 3. Finanční odolnost a začlenění

Tato část zprávy se zabývá třemi aspekty finančního začlenění v celé EU:

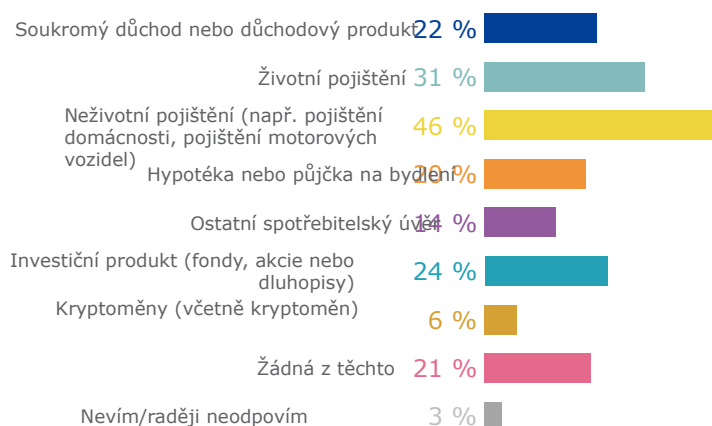
- Vlastnictví různých finančních produktů, jako jsou životní pojištění, soukromé penzijní nebo penzijní produkty a investiční produkty (oddíl 3.1)
- Jak dlouho by občané EU byli schopni nadále hradit své životní náklady, aniž by si vypůjčili peníze nebo stěhovali dům, v případě, že by ztratili svůj hlavní zdroj příjmů (oddíl 3.2)
- Důvěřovat jejich penzijním plánům a žít pohodlně po odchodu do důchodu (oddíl 3.3).

3.1. Vlastnictví finančních produktů

Respondenti byli dotazováni, jaké finanční produkty v současné době mají (nebo měli v posledních dvou letech) a byl jim předložen seznam sedmi finančních produktů, ze kterých mohli vybrat více položek.

V celé EU 46 % respondentů odpovědělo, že mají (nebo v posledních dvou letech měly) neživotní pojištění, jako je pojištění domácnosti nebo pojištění motorových vozidel; 31 % uvedlo, že má životní pojištění (nebo v posledních dvou letech mělo) životní pojištění. Přibližně čtvrtina respondentů (24 %) odpovídá na investiční produkt (fondy, akcie nebo dluhopisy) a 22 % na soukromý důchod nebo důchodový produkt. Jeden z pěti respondentů odpovídá, že má (nebo v posledních dvou letech měl) hypoteční úvěr nebo úvěr na bydlení a 14 % odpovědělo totéž u spotřebitelského úvěru. A konečně, 6 % odpovědělo, že mají kryptoměny (nebo je měli v posledních dvou letech).

Jaké z následujících finančních produktů máte nebo jste měli v posledních dvou letech? [POVOLENO VÍCE ODPOVĚDÍ] (% EU-27)

Základ: Všichni respondenti
(n=26 139)

Podíl, který měl (nebo měl v posledních dvou letech) životní pojištění, se pohybuje od 16 % v Řecku po 58 % v Polsku. Mezi 30 % respondentů v Řecku a Chorvatsku a 67 % v Dánsku uvádí, že má (nebo v posledních dvou letech mělo) neživotní pojištění (např. pojištění domácnosti, pojištění motorových vozidel). Z finančních produktů uvedených v průzkumu bývá neživotní pojištění nejčastěji vlastněno respondenty ve většině členských států.

V Lucembursku a Nizozemsku 42 % respondentů uvedlo, že mají (nebo v posledních dvou letech měly) hypotéku nebo úvěr na bydlení; v Bulharsku, Lotyšsku a Chorvatsku se tento podíl pohybuje kolem 10 %. Ostatní spotřebitelské úvěry jsou nejčastěji vybírány v Bulharsku (31 %), následované Finskem (28 %), zatímco pouze 1 z 20 respondentů má (nebo v posledních dvou letech měl) spotřebitelský úvěr na Maltě (5 %) a v Nizozemsku (6 %).

Přibližně jeden ze dvou respondentů v Dánsku (52 %) uvádí, že má (nebo v posledních dvou letech měl) soukromý důchod nebo důchodový produkt. V Lucembursku, Irsku a Česku asi čtyři z deseti respondentů uvádějí soukromý důchod v penzijním plánu, ale tento podíl se v Chorvatsku a Řecku snižuje na 8 %. Podíl, který měl (nebo v posledních dvou letech měl) investiční produkt (fondy, akcie nebo dluhopisy) se pohybuje od nízké 9 % v Bulharsku a Lotyšsku až po vysoký 46 % ve Švédsku.

Podíl oznamující vlastní kryptoměny (nebo je vlastnil v posledních dvou letech) se pohybuje mezi 4 % ve Francii, Itálii a Španělsku až 17 % ve Slovinsku.

Na úrovni EU 21 % respondentů odpovědělo, že žádný ze sedmi finančních produktů uvedených v průzkumu nemá (nebo měl v posledních dvou letech). Na vnitrostátní úrovni je tento údaj nejvyšší v Řecku (32 %), Itálii (30 %) a na Kypru (29 %) a nejnižší v Dánsku (9 %), Lucembursku (11 %) a Nizozemsku (13 %).

Bleskový průzkum Eurobarometr 525

Sledování úrovně finanční gramotnosti v EU

Jaké z následujících finančních produktů máte nebo jste měli v posledních dvou letech? [Multiple ANSWERS ALLOWED] (% podle zemí)

	Soukromý důchod nebo důchodový produkt	Životní pojištění	Neživotní pojištění (např. pojištění domácnosti, pojištění motorových vozidel)	Hypotéka nebo půjčka na bydlení	Ostatní spotřebitelský úvěr	Investiční produkt (fondy, akcie nebo dluhopisy)	Kryptoměny (včetně kryptoměn)	Žádná z těchto	Nevím/ raději neodpovím
EU-27	22	31	46	20	14	24	6	21	3
BÝT	37	28	52	27	14	27	9	17	4
BG	19	17	37	9	31	9	11	23	3
CZ	40	42	39	15	15	24	14	19	4
DK	52	34	67	35	17	35	7	9	3
DE	21	25	59	17	10	33	6	19	3
EE	31	23	45	20	17	24	12	18	3
IE	40	36	40	25	17	18	8	20	4
EL	8	16	30	19	13	12	9	32	5
ES	23	29	50	29	18	23	4	18	3
FR	20	44	41	19	12	19	4	21	3
HR	8	26	30	11	24	15	16	28	2
IT	20	20	31	15	9	28	4	30	4
CY	14	33	37	24	15	10	10	29	2
LV	23	23	38	10	18	9	10	28	3
LT	24	34	41	13	14	14	11	20	3
LU	41	39	54	42	20	37	13	11	5
HU	18	32	44	15	15	20	6	24	2
MT	23	25	42	21	5	32	8	22	6
NL	31	24	64	42	6	20	11	13	3
AT	21	37	59	16	7	24	10	17	5
PL	10	58	44	15	21	15	6	16	2
PT	19	27	46	25	19	21	9	19	6
RO	33	23	41	12	23	16	8	21	2
SI	17	42	40	14	18	17	17	19	3
SK	15	39	37	21	19	26	7	23	3
FI	11	25	48	25	28	36	9	17	3
SE	33	24	57	30	13	46	5	16	5

Základ: Všichni respondenti (n=26 139)

Sociodemografické úvahy

U mužů je větší pravděpodobnost, že budou mít investiční produkt (30 % oproti 18 %), soukromý důchod nebo důchodový produkt (25 % oproti 19 %) nebo životní pojištění (34 % oproti 29 %). Muži mají také větší pravděpodobnost, že budou vlastnit (nebo v posledních dvou letech vlastnili) kryptoměny (10 % oproti 3 % žen).

Jak se očekávalo, nejmladší věková skupina je méně pravděpodobné, že vlastní (nebo v posledních dvou letech vlastnila) většinu finančních produktů nebo služeb uvedených v průzkumu, výjimkou jsou kryptoměny. U osob ve věku od 40 do 54 let je obecně nejpravděpodobnější, že zmiňují různé finanční produkty a služby. Například 29 % osob ve věku 40–54 let uvedlo, že mají (nebo v posledních dvou letech měli) hypoteční úvěr nebo úvěr na bydlení, ve srovnání s 25 % osob ve věku 25–39 let, 14 % osob ve věku 55 let a více a 10 % osob ve věku 18–24 let.

(V minulosti) vlastnictví různých finančních produktů nebo služeb je také vyšší u vysoce vzdělaných respondentů. Například 61 % respondentů s vysokou úrovní vzdělání má (nebo v posledních dvou letech mělo) životní pojištění, ve srovnání s 20 % respondentů s nízkou úrovní vzdělání. Podobně 34 % respondentů s vysokou úrovní vzdělání má (nebo v posledních dvou letech mělo) investiční produkt, jako jsou fondy, akcie nebo dluhopisy, ve srovnání s 16 % respondentů s nízkou úrovní vzdělání.

A konečně, nepracující respondenti a manuální pracovníci mají tendenci mít menší pravděpodobnost, že budou vlastnit většinu finančních produktů nebo služeb uvedených v průzkumu (nebo v posledních dvou letech vlastnili) většinu finančních produktů nebo služeb uvedených v průzkumu než respondenti samostatně výdělečně činní a zaměstnanci. Například 20 % nepracujících respondentů a 22 % manuálních pracovníků má (nebo v posledních dvou letech mělo) investiční produkt, jako jsou fondy, akcie nebo dluhopisy, ve srovnání s 28 % zaměstnanců a 29 % respondentů samostatně výdělečně činných.

Bleskový průzkum Eurobarometr 525

Sledování úrovně finanční gramotnosti v EU

Jaké z následujících finančních produktů máte nebo jste měli v posledních dvou letech? [Multiple ANSWERS ALLOWED] (% podle sociodemografických údajů)

	Soukromý důchod nebo důchodový produkt	Životní pojištění	Neživotní pojištění (např. pojištění domácnosti, pojištění motorových vozidel)	Hypotéka nebo půjčka na bydlení	Ostatní spotřebitelský úvěr	Investiční produkt (fondy, akcie nebo dluhopisy)	Kryptoměny (včetně kryptoměn)	Žádná z těchto	Nevím/raději neodpovím
EU-27	22	31	46	20	14	24	6	21	3
Pohlaví									
Mužský	25	34	47	22	14	30	10	17	3
Žena	19	29	45	18	14	18	3	24	4
Věk									
18–24	7	24	29	10	10	20	9	31	7
25–39	20	34	42	25	15	25	14	19	3
40–54	26	36	49	29	16	24	7	18	3
55+	24	29	50	14	13	25	2	21	3
Vzdělávání									
Nízká	17	20	34	15	11	16	3	30	5
Střední	20	31	47	18	15	20	6	21	3
Vysoká	28	38	53	27	15	34	9	14	3
Okupace									
Osoba samostatně výdělečně činná	27	39	48	24	15	29	13	13	3
Zaměstnanec	28	39	52	30	17	28	9	13	2
Manuální pracovník	18	24	41	22	17	22	7	22	4
Nefunguje	17	25	42	11	12	20	3	28	4

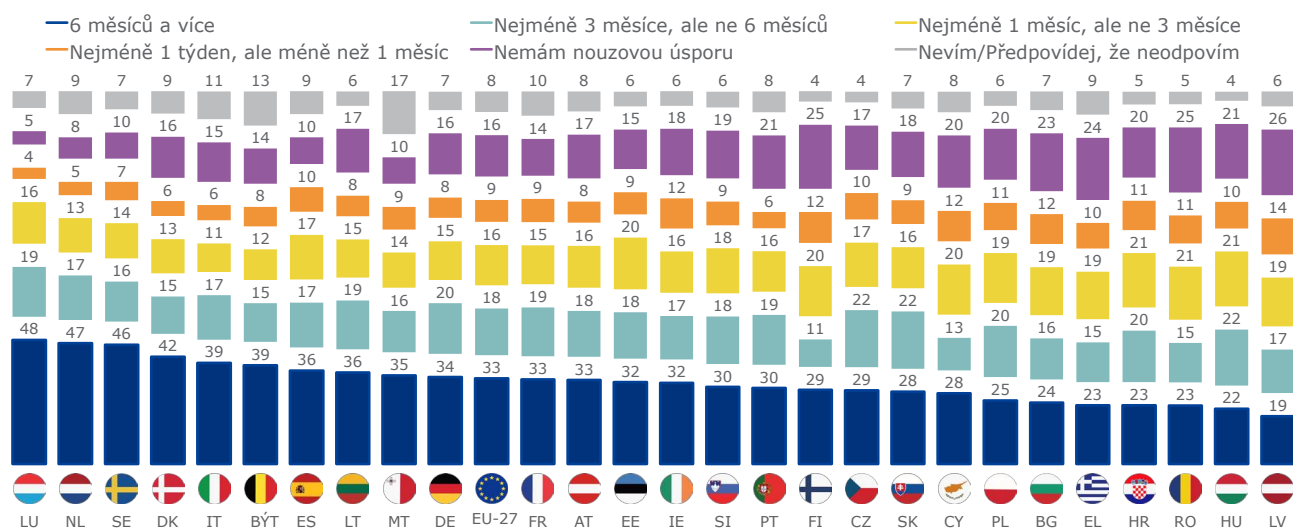
Základ: Všichni respondenti (n=26 139)

3.2. Vymýšlení konců se setkává

Na otázku, jak dlouho budou schopni nadále hradit své životní náklady, aniž by si vypůjčili peníze nebo stěhovali, v případě, že ztratí svůj hlavní zdroj příjmů, třetina respondentů (33 %) odpověděla šest měsíců nebo více, následovaná 18 % respondentů, kteří uvedli, že to bude nejméně tři měsíce (ale ne šest měsíců). Necelý jeden ze šesti respondentů (16 %) by mohl pokrýt své životní náklady po dobu nejméně jednoho měsíce (ale ne tři měsíce) a 9 % po dobu nejméně jednoho týdne (ale méně než jeden měsíc). Nakonec 16 % respondentů odpovědělo, že nemají žádné nouzové úspory.

Analýza na úrovni jednotlivých zemí ukazuje, že téměř polovina respondentů ve Švédsku (46 %), Nizozemsku (47 %) a Lucembursku (48 %) odpovídá, že pokud ztratí svůj hlavní zdroj příjmů, mohli by pokrýt šest měsíců nebo více svých životních nákladů, aniž by si půjčili peníze nebo stěhovali se. V zemích na pravé straně grafu dává stejnou odpověď polovina respondentů: 19 % v Lotyšsku, 22 % v Maďarsku, 23 % v Rumunsku, Chorvatsku a Řecku. V posledně uvedených zemích alespoň jeden z pěti respondentů odpovídá, že nemají nouzové úspory, například 26 % v Lotyšsku, 25 % v Rumunsku a 24 % v Řecku; toto číslo je však vysoké i ve Finsku (25 %).

Q8 Pokud jste dnes přišli o hlavní zdroj příjmů, jak dlouho byste mohli nadále hradit své životní náklady, aniž byste si půjčili peníze nebo stěhovali dům? (% podle zemí)

Základ: Všichni respondenti
(n=26 139)

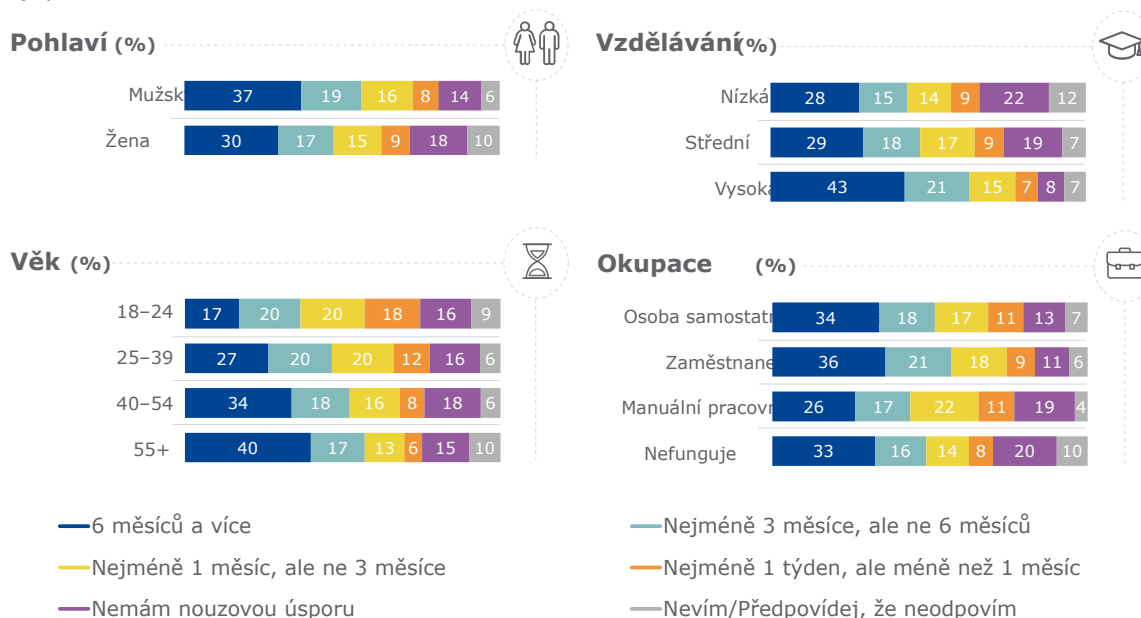
Následující sociodemografické skupiny pravděpodobněji odpoví, že pokud ztratí svůj hlavní zdroj příjmů, mohly by pokrýt šest měsíců nebo více svých životních výdajů, aniž by si půjčily peníze nebo se stěhovaly:

- muži (37 % ve srovnání s 30 % žen)
- respondenti ve věku 55 let a více (40 %); tento údaj se pak postupně snižuje podle věkových skupin (z 34 % u osob ve věku 40–54 let na 17 % u osob ve věku 18–24 let).
- lidé s vysokou úrovní vzdělání (43 % ve srovnání s 28 % osob s nízkou úrovní vzdělání a 29 % osob se střední úrovní)
- zaměstnanci (36 %), následováni osobami samostatně výdělečně činnými (34 %) a osobami, které nepracují (33 %), ve srovnání s manuálními pracovníky (26 %).

Naopak skupiny, u nichž je větší pravděpodobnost, že nebudou mít nouzové úspory, jsou:

- respondenti s nízkou úrovní vzdělání (22 %), následováni respondenty bez střední úrovně vzdělání (19 %) ve srovnání s vysokou úrovní vzdělávání (8 %)
- manuální pracovníci (19 %) a ti, kteří nepracují (20 %), ve srovnání s respondenty samostatně výdělečně činnými (13 %) a zaměstnanci (11 %).

Q8 Pokud jste ztratili svůj hlavní zdroj příjmů dnes, jak dlouho byste mohli i nadále pokrývat životní náklady, bez půjčení peněz nebo stěhování domu? (% podle sociodemografických údajů)

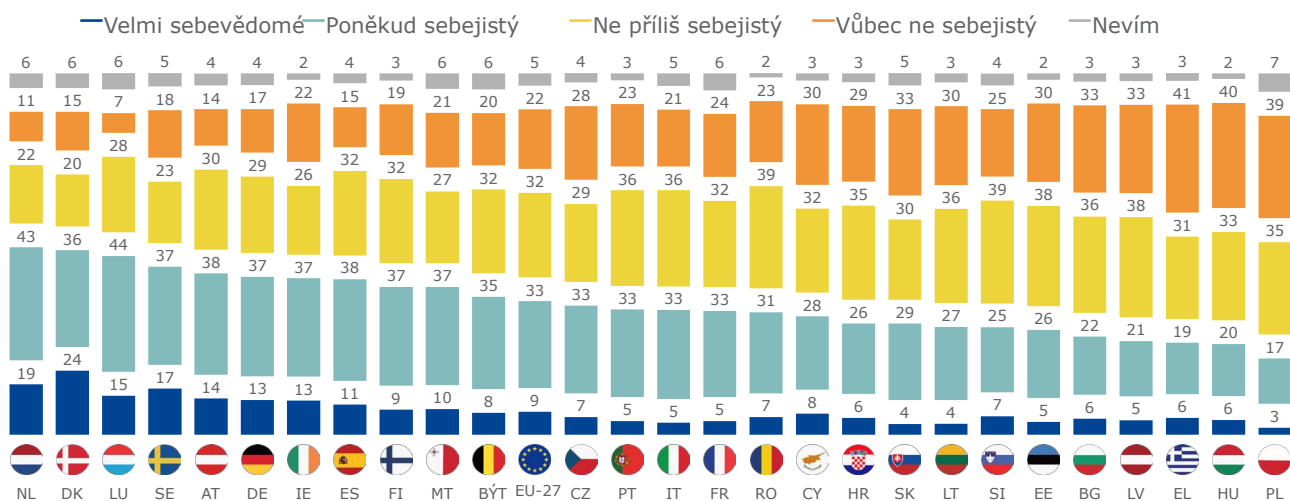
Základ: Všichni respondenti
(n=26 139)

3.3. Penzijní plány

Přibližně čtyři z deseti respondentů v celé EU se cítí „velmi sebevědomé“ (9 %) nebo „do jisté míry sebevědomé“ (33 %), že budou mít dostatek peněz na to, aby mohli během svých let odchodu do důchodu pohodlně žít. Většina pocitů je však jedním z nedůvěry: 32 % respondentů odpovědělo, že „není příliš sebevědomé“, že budou mít dostatek peněz na to, aby mohli pohodlně žít během svých let odchodu do důchodu, a 22 % se necítí „v žádném případě sebevědomé“.

Mezi členskými státy existují značné rozdíly v důvěře ohledně penzijních plánů. Poměr pocitu „velmi“ nebo „do jisté míry sebejistoty“ se pohybuje od nízkých 20 % v Polsku až po vysoký 62 % v Nizozemsku. Ve většině členských států však podíl, který se cítí „velmi sebevědomý“, zůstává nižší než 10 %. Přibližně v polovině členských států navíc čtvrtina (nebo více) respondentů uvádí, že se necítí „v žádném případě pohodlně“, že budou mít dostatek peněz na to, aby mohli během svých let odchodu do důchodu žít pohodlně; tento údaj je celkově nejvyšší v Řecku (41 %), Maďarsku (40 %) a Polsku (39 %).

Q10 Celkově, jak jste si jisti, že budete mít dostatek peněz na to, abyste mohli pohodlně žít po celý důchodový rok? (% podle zemí)

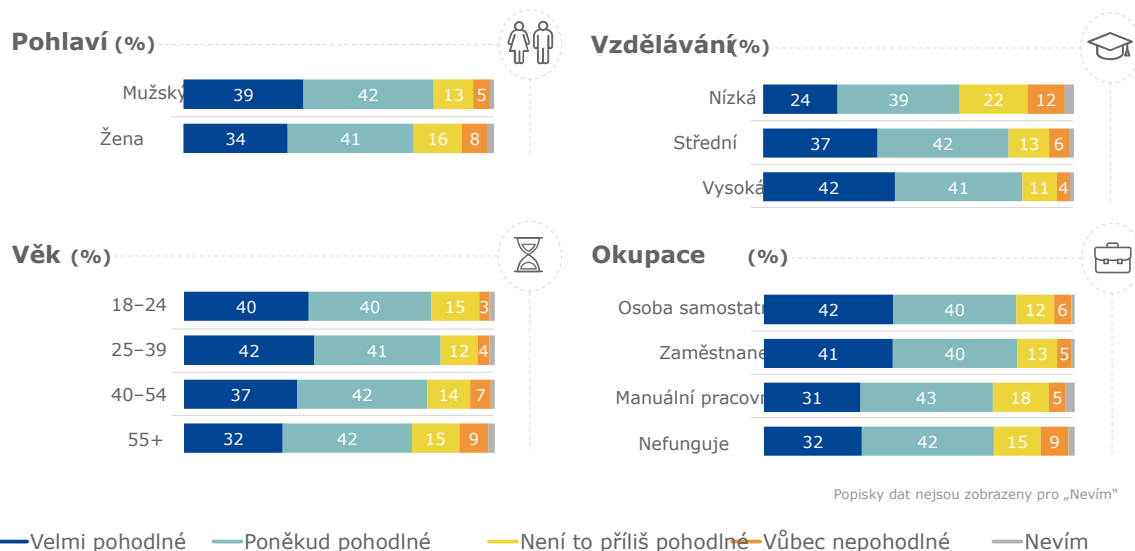
Základ: Všichni respondenti
(n=26 139)

U následujících sociodemografických skupin je větší pravděpodobnost, že budou mít pocit „velmi“ „do jisté míry sebedůvěry“, že budou mít dostatek peněz na to, aby během svých let odchodu do důchodu mohli pohodlně žít:

Muži (81 % ve srovnání se 74 % žen)³

- respondenti ve věku do 55 let (80 % osob ve věku 18–24 let, 83 % osob ve věku 25–39 let a 78 % osob ve věku 40–54 let oproti 73 % osob ve věku 55 let a více)
- lidé se středním vzděláním (79 %) nebo s vysokou úrovní vzdělání (83 %), ve srovnání s 63 % osob s nízkou úrovní vzdělání
- respondenti samostatně výdělečně činní (81 %) a zaměstnanci (82 %) oproti 74 % manuálních pracovníků a ti, kteří nepracují.

Q10 Celkově, jak jste si jisti, že budete mít dostatek peněz na to, abyste mohli pohodlně žít po celý důchodový rok? (% podle zemí)

Základ: Všichni respondenti
(n=26 139)

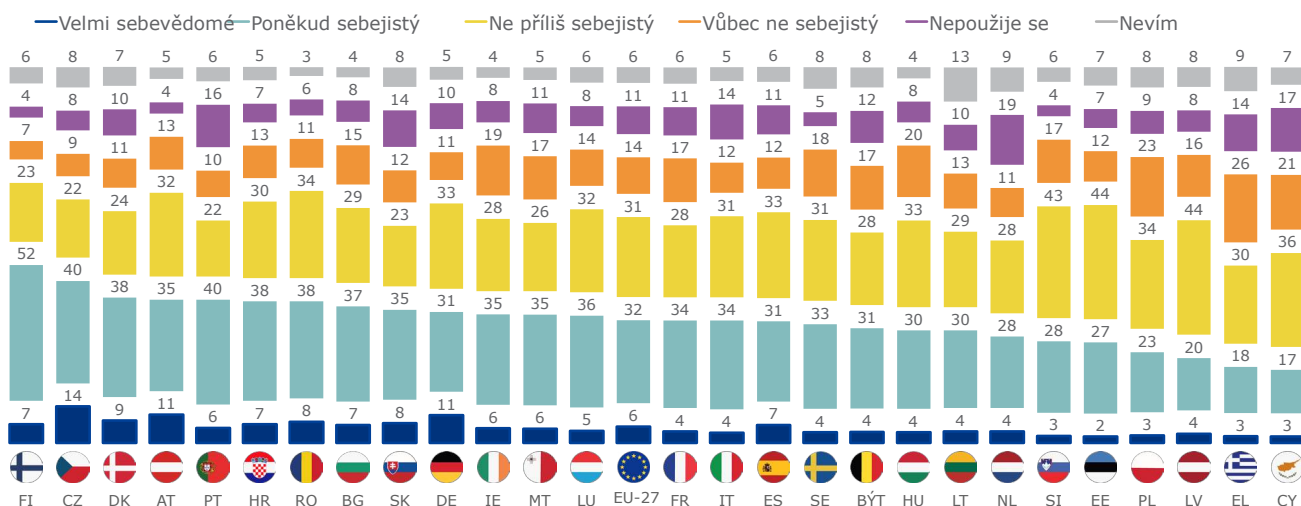
3 V důsledku zaokrouhlení se procenta uvedená v grafech ne vždy přesně přičítají k součtům uvedeným v textu.

Oddíl 4. Investiční poradenství od banky, pojistitele nebo finančního poradce

Méně než čtvrtina z deseti respondentů v celé EU se cítí „velmi sebevědomě“ (6 %) nebo „do jisté míry přesvědčení“ (32 %), že investiční poradenství, které obdrží od své banky, pojistitele nebo finančního poradce, je především v jejich nejlepším zájmu. Větší počet však uvádí, že se necítí sebevědomě (31 % „není příliš sebejistý“ a 14 % „nevěří vůbec“). Jeden z deseti respondentů se domnívá, že otázka není relevantní pro jejich osobní situaci a 6 % respondentů „neví“.

Na vnitrostátní úrovni se podíl pocitu „velmi“ nebo „do jisté míry sebejistoty“ ohledně investičního poradenství, který je primárně v jejich nejlepším zájmu, pohybuje od přibližně jednoho z pěti respondentů na Kypru (19 %) a Řecku (20 %) až po šest z deseti respondentů ve Finsku (60 %).⁴ Naopak podíl, který se necítí příliš sebevědomý nebo vůbec nedůvěřivý, se pohybuje mezi méně než třetinou ve Finsku (30 %), Českou republikou (31 %) a Portugalskem (32 %) na šest z deseti respondentů v Lotyšsku a Slovinsku (obě 60 %).

Q12 Jak jste si jisti, že investiční poradenství, které obdržíte od vaší banky, pojistitele/finančního poradce, je především ve vašem nejlepším zájmu? (% podle zemí)

Základ: Všichni respondenti
(n=26 139)

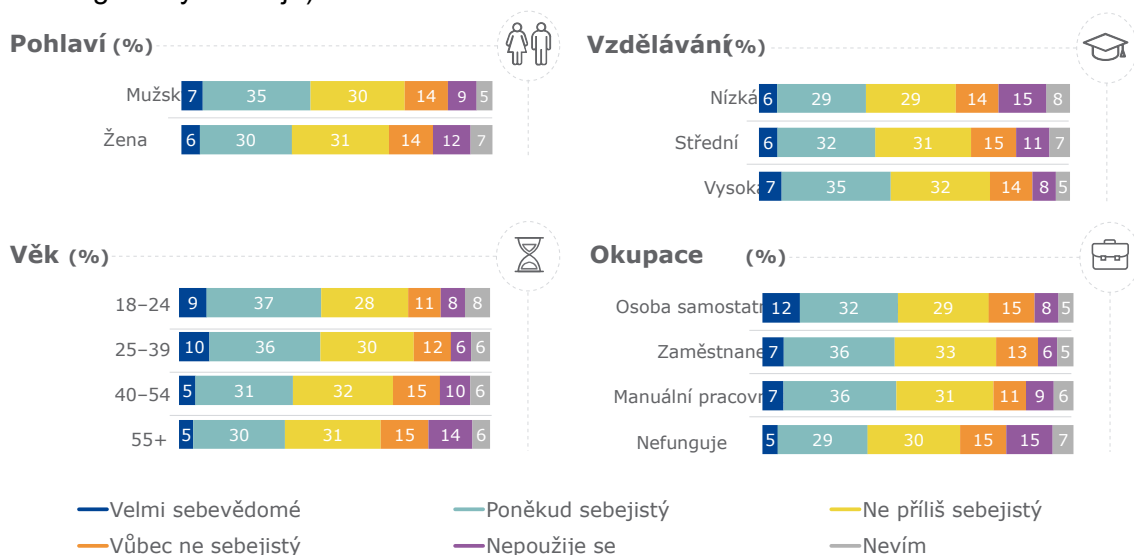
⁴ V důsledku zaokrouhlení se procenta uvedená v grafích ne vždy přesně přičítají k součtům uvedeným v textu.

Následující sociodemografické skupiny s větší pravděpodobností hlásí, že investiční poradenství, které obdrží od své banky, pojistitele nebo finančního poradce, je především v jejich nejlepším zájmu:

- muži (42 % ve srovnání s 36 % žen)
- respondenti ve věku do 40 let (46 % osob ve věku 18–24 let nebo 25–39 let, ve srovnání s 37 % osob ve věku 40–54 let a 34 % osob ve věku 55 let a více)
- lidé s vysokou úrovní vzdělání (42 %, ve srovnání s 37 % respondentů se střední úrovní vzdělání a 34 % osob s nízkou úrovní vzdělání)
- pracující respondenti (44 % osob samostatně výdělečně činných a 43 % zaměstnanců a manuálních pracovníků ve srovnání s 34 % osob, které nepracují).

Podíl odpovědí „nepoužije se“ je vyšší než průměr u osob ve věku 55 a více let (15 % oproti 11 % v průměru), s nízkou úrovní vzdělání (15 %) a osobami, které nepracují (15 %).

Q12 Jak jste si jisti, že investiční poradenství, které obdržíte od vaší banky, pojistitele/finančního poradce, je především ve vašem nejlepším zájmu? (% podle sociodemografických údajů)

Základ: Všichni respondenti
(n=26 139)

Technické specifikace

V období od 29. března do 5. dubna 2023 provedla společnost Ipsos Evropské veřejné záležitosti bleskový průzkum Eurobarometr 525 na žádost Evropské komise, Generálního ředitelství pro finanční stabilitu, finanční služby a unii kapitálových trhů. Jedná se o průzkum pro širokou veřejnost, který koordinuje Generální ředitelství pro komunikaci, oddělení pro monitorování médií a Eurobarometr. Bleskový průzkum Eurobarometr 525 pokrývá obyvatelstvo občanů EU, kteří mají bydliště v jednom z 27 členských států EU a jsou starší 18 let.

Všechny rozhovory byly přenášeny přes Computer-Assisted Web Interviewing (CAWI), s využitím Ipsos on-line panelů a jejich partnerské sítě. Respondenti byli vybráni z online přístupových panelů, skupin předem přijatých jednotlivců, kteří souhlasili s účastí na výzkumu. Kvóta pro výběr vzorku byla stanovena na základě věku (18–24 let, 25–34 let, 25–44 let, 45–54 let, 55–64 let a 65+ let), pohlaví, úrovně vzdělání a zeměpisného regionu (NUTS1, NUTS2 nebo NUTS 3, v závislosti na velikosti země a počtu regionů NUTS).

	Počet pohovorů	Termíny práce v terénu	Počet obyvatel 18+ (absolutní počet)	Počet obyvatel 18+ (jako % obyvatel EU-27)
EU-27	26139	29.3.2023–5.4.2023	365822635	100,00%
BÝT	1015	29.3.2023–3.4.2023	9289646	2,54 %
BG	1010	29.3.2023–4.4.2023	5650134	1,54 %
CZ	1013	29.3.2023–3.4.2023	8513726	2,33 %
DK	1024	29.3.2023–4.4.2023	4721691	1,29 %
DE	1006	29.3.2023–4.4.2023	69373865	18,96 %
EE	1029	29.3.2023–4.4.2023	1072458	0,29 %
IE	1013	29.3.2023–5.4.2023	3864876	1,06 %
EL	1065	29.3.2023–4.4.2023	8711062	2,38 %
ES	1017	29.3.2023–3.4.2023	39294807	10,74 %
FR	1065	29.3.2023–31.3.2023	53438508	14,61 %
HR	1031	29.3.2023–5.4.2023	3195690	0,87 %
IT	1024	29.3.2023–31.3.2023	49811219	13,62 %
CY	535	29.3.2023–4.4.2023	731677	0,20 %
LV	1018	29.3.2023–4.4.2023	1518893	0,42 %
LT	1024	29.3.2023–4.4.2023	2310067	0,63 %
LU	513	29.3.2023–5.4.2023	522754	0,14 %
HU	1016	29.3.2023–4.4.2023	7981992	2,18 %
MT	532	29.3.2023–4.4.2023	438294	0,12 %
NL	1005	29.3.2023–4.4.2023	14289828	3,91 %
AT	1011	29.3.2023–4.4.2023	7427239	2,03 %
PL	1003	29.3.2023–5.4.2023	30743972	8,40 %
PT	1016	29.3.2023–4.4.2023	8715904	2,38 %
RO	1063	29.3.2023–5.4.2023	15304495	4,18 %
SI	1011	29.3.2023–5.4.2023	1730790	0,47 %
SK	1017	29.3.2023–5.4.2023	4402238	1,20 %
FI	1021	29.3.2023–4.4.2023	4512724	1,23 %
SE	1042	29.3.2023–5.4.2023	8254086	2,26 %

Dotazník

ZEPTEJTE SE VŠECH

Q1 Jak byste ohodnotili své celkové znalosti o finančních záležitostech ve srovnání s ostatními dospělými v [ZEMĚ]?

[JEDINÁ ODPOVĚĎ]

Velmi vysoká 1

Poměrně vysoká 2

O průměru 3

Poměrně nízká 4

Velmi nízká 5

Nevím 998

ZEPTEJTE SE VŠECH

Úvodní část je spíše jako kvíz. Otázky nejsou navrženy tak, aby vás chytily, takže pokud si myslíte, že máte správnou odpověď, pravděpodobně ano. Pokud neznáte odpověď, jednoduše zaškrtněte políčko „nevím“.

ZEPTEJTE SE VŠECH

Q2 Představte si, že někdo dá 100 EUR na spořicí účet s garantovanou úrokovou sazbou 2 % ročně. Na tento účet neprovádějí žádné další platby a nevybírají si žádné peníze. Kolik by bylo na účtu na konci pěti let, jakmile je úroková platba provedena?

[JEDINÁ ODPOVĚĎ]

Více než 110 EUR 1

Přesně 110 EUR 2

Méně než 110 EUR 3

Nevím 4

ZEPTEJTE SE VŠECH

Q3 Nyní si představte následující situaci. Dostanete dar ve výši 1 000 EUR za jeden rok a během tohoto roku inflace zůstane na úrovni 2 %. Za jeden rok, s 1 000 EUR, budete moci koupit:

[JEDINÁ ODPOVĚĎ]

Více, než byste si dnes mohli koupit 1

Stejná částka 2

Méně, než byste si dnes mohli koupit 3

Nevím 4

ZEPTEJTE SE VŠECH

Q4 Pokud úrokové sazby stoupnou, co se obvykle stane s cenami dluhopisů?

[JEDINÁ ODPOVĚĎ]

Porostou 1

Budou padat 2

Zůstanou stejné, protože neexistuje žádný vztah mezi cenami dluhopisů a úrokovou sazbou 3.

Nevím 4

ZEPTEJTE SE VŠECH

Q5 Která z následujících skutečností je pravdivá? Investice s vyšší návratností pravděpodobně bude:

[JEDINÁ ODPOVĚĎ]

Riskantnější než investice s nižší návratností 1

Méně riskantní než investice s nižší návratností 2

Stejně riskantní jako investice s nižší návratností 3

Nevím 4

ZEPTEJTE SE VŠECH

Q6 Investice do široké škály „společných akcií“ bude pravděpodobně:

[JEDINÁ ODPOVĚĎ]

Riskantnější než investice do jedné akcie 1

Méně riskantní než investice do jedné akcie 2

Stejně riskantní jako investice do jediného podílu 3

Nevím 4

ZEPTEJTE SE VŠECH

Q7 Do jaké míry souhlasíte nebo nesouhlasíte s následujícími výroky?

[JEDNA ODPOVĚĎ NA ŘÁDEK] [RANDOMIZE 1–3]

Q7_1 Než si něco koupím, pečlivě zvažuji, zda si to mohu dovolit

Q7_2 Sleduji a monitoruji své výdaje

Q7_3 Nastavuji dlouhodobé finanční cíle a snažím se je dosáhnout

[ODPOVĚDNÁ STUPNICE]

Zcela souhlasím 1

Poněkud souhlasím 2

Poněkud nesouhlasím 3

Bleskový průzkum Eurobarometr 525

Sledování úrovně finanční gramotnosti v EU

Naprosto nesouhlasím 4

Nevím 998

ZEPTEJTE SE VŠECH

Q8 Pokud jste dnes přišli o hlavní zdroj příjmů, jak dlouho byste mohli nadále hradit své životní náklady, aniž byste si půjčili peníze nebo stěhovali dům?

[JEDINÁ ODPOVĚĎ]

Nemám nouzovou úsporu 1

Nejméně 1 týden, ale méně než 1 měsíc 2

Nejméně 1 měsíc, ale ne 3 měsíce 3

Nejméně 3 měsíce, ale ne 6 měsíců 4

6 měsíců a více 5

Nevím/Předpovídej, že neodpovím 998

ZEPTEJTE SE VŠECH

Jaké z následujících finančních produktů máte nebo jste měli v posledních dvou letech?

[POVOLENO VÍCE ODPOVĚDÍ]

Soukromý důchod nebo důchodový produkt 1

Životní pojištění 2

Neživotní pojištění (např. pojištění domácnosti, pojištění motorových vozidel) 3

Hypotéka nebo půjčka na bydlení 4

Ostatní spotřebitelský úvěr 5

Investiční produkt (fondy, akcie nebo dluhopisy) 6

Kryptoměny (včetně kryptoměn) 7

Žádná z těchto 8

Nevím/raději neodpovím 998

ZEPTEJTE SE VŠECH

Q10 Celkově, jak jste si jisti, že budete mít dostatek peněz na to, abyste mohli pohodlně žít po celý důchodový rok?

[JEDINÁ ODPOVĚĎ]

Velmi sebevědomé 1

Poněkud sebejistý 2

Ne příliš sebejistý 3

Vůbec ne sebejistý 4

Nevím 998

ZEPTEJTE SE VŠECH

Q11 Jak pohodlně využíváte digitální finanční služby, jako je online bankovníctví nebo mobilní platby [INFO BUTTON: Digitální finanční služby jsou finanční služby, které jsou nabízeny nebo usnadňovány využíváním technologií/digitálních řešení, jako jsou mobilní aplikace/internetové bankovníctví, digitální nástroje pro sestavování rozpočtu nebo služby okamžité platby]?

[JEDINÁ ODPOVĚĎ]

Velmi pohodlné 1

Poněkud pohodlné 2

Není to příliš pohodlné 3

Vůbec nepohodlné 4

Nevím 998

ZEPTEJTE SE VŠECH

Q12 Jak jste si jisti, že investiční poradenství, které obdržíte od vaší banky, pojistitele/finančního poradce, je především ve vašem nejlepším zájmu?

[JEDINÁ ODPOVĚĎ]

Velmi sebevědomé 1

Poněkud sebejistý 2

Ne příliš sebejistý 3

Vůbec ne sebejistý 4

Nepoužije se 997

Nevím

Bleskový průzkum Eurobarometr 525
Sledování úrovně finanční gramotnosti v EU

Příloha údajů

Q1 Jak byste ohodnotili své celkové znalosti o finančních záležitostech ve srovnání s ostatními dospělými v [ZEMĚ]?

	Velmi vysoká	Poměrně vysoká	O průměru	Poměrně nízká	Velmi nízká	Nevím
EU-27	5	25	52	12	4	1
BÝT	3	26	51	14	4	2
BG	5	25	62	5	2	1
CZ	3	28	58	8	2	1
DK	6	25	57	9	3	2
DE	6	21	56	13	4	1
EE	5	26	53	12	2	2
IE	6	24	58	9	3	1
EL	5	24	52	12	6	1
ES	6	24	53	11	5	0
FR	8	34	42	10	3	3
HR	5	24	62	6	2	1
IT	3	15	54	19	8	1
CY	3	26	54	11	4	1
LV	2	22	57	14	3	1
LT	4	29	53	11	2	1
LU	6	30	52	10	2	1
HU	2	19	65	10	4	0
MT	4	17	63	9	4	3
NL	5	29	56	8	2	1
AT	4	15	58	15	6	4
PL	6	34	46	10	2	2
PT	3	13	67	11	5	2
RO	8	43	41	6	1	0
SI	4	21	62	11	2	1
SK	4	25	60	8	2	1
FI	6	33	49	11	1	1
SE	4	25	56	12	3	0

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 – Monitorování úrovně finanční gramotnosti v EU

Práce v terénu: 29/3–5/4/2023/(%) Základ: N=26 139 – Všichni respondenti

Q2 Představte si, že někdo dá [100 EUR] na spořicí účet se zaručenou úrokovou sazbou ve výši 2 % ročně. Na tento účet neprovádějí žádné další platby a nevybírají si žádné peníze. Kolik by bylo na účtu na konci pěti let, jakmile je úroková platba provedena?

	Více než [10 EUR]	Přesně [10 EUR]	Nižší než [10 EUR]	Neknow
EU-27	45	30	19	6
BÝT	44	27	22	6
BG	40	32	21	8
CZ	40	31	24	5
DK	50	23	20	7
DE	56	29	11	4
EE	49	34	12	5
IE	47	32	18	3
EL	44	31	17	8
ES	37	37	17	9
FR	47	28	20	5
HR	41	40	15	5
IT	39	32	24	5
CY	46	32	17	5
LV	40	38	17	6
LT	38	41	15	6
LU	56	29	11	4
HU	44	29	23	5
MT	43	38	15	5
NL	59	24	15	3
AT	44	31	20	5
PL	36	27	25	12
PT	35	39	19	7
RO	38	32	23	7
SI	44	29	19	8
SK	40	36	20	5
FI	50	28	17	4
SE	57	21	19	4

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 – Monitorování úrovně finanční gramotnosti v EU

Práce v terénu: 29/3–5/4/2023/(%) Základ: N=26 139 – Všichni respondenti

Q3 Nyní si představte následující situaci. Během jednoho roku dostanete dar ve výši [1 000 EUR] a během tohoto roku inflace zůstane na úrovni 2 %. Během jednoho roku, s [1 000 EUR], budete moci koupit:

	Více, než byste si dnes mohli koupit	Stejná částka	Méně, než byste si dnes mohli koupit	Nevím
EU-27	7	22	65	6
BÝT	7	19	68	7
BG	4	27	64	5
CZ	9	19	65	6
DK	11	12	69	9
DE	7	19	68	6
EE	6	7	84	4
IE	11	23	61	5
EL	6	32	55	8
ES	8	24	61	7
FR	8	24	61	7
HR	6	18	71	4
IT	7	28	59	7
CY	7	37	48	8
LV	11	15	69	5
LT	7	7	79	7
LU	7	18	72	4
HU	5	16	75	4
MT	4	25	64	7
NL	6	15	75	4
AT	7	15	73	5
PL	6	18	68	8
PT	9	32	55	5
RO	9	26	58	7
SI	4	14	78	5
SK	4	19	72	5
FI	4	6	84	6
SE	10	15	67	9

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 – Monitorování úrovně finanční gramotnosti v EU

Práce v terénu: 29/3–5/4/2023/(%) Základ: N=26 139 – Všichni respondenti

Q4 Pokud úrokové sazby stoupnou, co se obvykle stane s cenami dluhopisů?

	Porostou	Budou padat	Zůstanou stejné, protože neexistuje žádný vztah mezi cenami dluhopisů a úrokovou sazbou.	Nevím
EU-27	29	20	23	28
BÝT	26	16	27	31
BG	32	20	23	26
CZ	28	21	31	21
DK	22	37	19	22
DE	21	21	21	37
EE	29	22	21	28
IE	25	24	26	24
EL	27	22	21	31
ES	38	18	19	26
FR	29	13	29	29
HR	25	22	32	21
IT	29	26	21	24
CY	19	21	23	37
LV	25	14	30	31
LT	22	18	29	31
LU	33	13	28	26
HU	31	22	28	20
MT	20	24	33	24
NL	24	25	23	29
AT	22	21	28	29
PL	37	22	19	23
PT	48	12	22	18
RO	41	14	32	13
SI	28	26	23	24
SK	22	27	30	22
FI	32	15	21	32
SE	18	22	25	35

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 – Monitorování úrovně finanční gramotnosti v EU

Práce v terénu: 29/3–5/4/2023/(%) Základ: N=26 139 – Všichni respondenti

Q5 Která z následujících skutečností je pravdivá? Investice s vyšší návratností pravděpodobně bude:

	Riskantnější než investice s nižší návratností	Méně riskantní než investice s nižší návratností	Stejně riskantní jako investice s nižší návratností	Nevím
EU-27	66	9	15	10
BÝT	65	8	13	14
BG	60	11	21	8
CZ	74	6	13	7
DK	76	7	8	10
DE	60	12	16	13
EE	71	7	15	8
IE	75	7	14	5
EL	69	10	12	9
ES	69	14	10	8
FR	68	9	13	10
HR	61	8	22	9
IT	68	9	17	6
CY	69	8	12	11
LV	61	7	23	9
LT	58	7	20	15
LU	66	6	14	14
HU	74	7	14	5
MT	74	5	11	11
NL	67	7	16	10
AT	60	9	17	14
PL	57	9	17	17
PT	75	5	15	5
RO	58	7	30	5
SI	73	7	13	7
SK	72	6	18	4
FI	79	8	7	7
SE	76	6	8	10

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 – Monitorování úrovně finanční gramotnosti v EU

Práce v terénu: 29/3–5/4/2023/(%) Základ: N=26 139 – Všichni respondenti

Q6 Investice do široké škály „společných akcií“ bude pravděpodobně:

	Riskantnější než investice do jedné akcie	Méně riskantní než investice do jedné akcie	Stejně riskantní jako investice do jediného podílu	Nevím
EU-27	15	56	14	15
BÝT	9	63	11	17
BG	14	51	18	18
CZ	12	59	13	17
DK	11	68	10	11
DE	11	64	10	16
EE	8	74	12	6
IE	13	60	17	10
EL	19	41	15	25
ES	23	51	12	15
FR	13	53	17	17
HR	17	53	20	10
IT	15	55	13	18
CY	21	43	14	22
LV	8	56	24	12
LT	8	63	18	11
LU	6	64	16	15
HU	23	44	18	15
MT	12	58	14	17
NL	6	73	7	14
AT	10	63	16	11
PL	16	54	17	13
PT	24	49	18	9
RO	20	45	24	12
SI	14	68	9	9
SK	16	52	22	10
FI	7	77	9	8
SE	12	60	11	18

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 – Monitorování úrovně finanční gramotnosti v EU

Práce v terénu: 29/3–5/4/2023/(%) Základ: N=26 139 – Všichni respondenti

Q7_1 Do jaké míry souhlasíte nebo nesouhlasíte s následujícími výroky?

Než si něco koupím, pečlivě zvažuji, zda si to mohu dovolit.

	Zcela souhlasím	Poněkud souhlasím	Poněkud nesouhlasím	Naprosto nesouhlasím	Nevím
EU-27	51	41	6	2	0
BÝT	46	44	7	2	1
BG	54	37	5	4	0
CZ	48	45	6	1	0
DK	46	42	10	3	0
DE	50	39	8	2	1
EE	36	53	10	2	0
IE	58	34	6	3	0
EL	81	17	2	0	0
ES	51	39	8	1	1
FR	50	42	6	1	0
HR	55	37	7	1	0
IT	54	41	5	1	0
CY	79	19	2	0	0
LV	46	46	6	2	1
LT	45	45	9	1	1
LU	49	43	7	1	1
HU	49	45	5	1	0
MT	73	23	3	1	0
NL	48	41	7	4	0
AT	50	40	7	2	0
PL	42	50	7	1	1
PT	45	52	2	0	1
RO	65	32	2	1	0
SI	56	35	8	1	1
SK	42	50	6	1	1
FI	38	48	11	4	0
SE	52	40	7	2	0

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 – Monitorování úrovně finanční gramotnosti v EU

Práce v terénu: 29/3–5/4/2023/(%) Základ: N=26 139 – Všichni respondenti

Q7_2 Do jaké míry souhlasíte nebo nesouhlasíte s následujícími výroky?

Sleduji a sleduji své výdaje

	Zcela souhlasím	Poněkud souhlasím	Poněkud nesouhlasím	Naprosto nesouhlasím	Nevím
EU-27	49	43	6	2	1
BÝT	43	45	8	3	1
BG	65	27	5	4	0
CZ	54	41	4	1	1
DK	55	35	7	3	0
DE	57	38	4	1	1
EE	31	52	12	5	0
IE	42	47	8	3	1
EL	50	38	7	3	2
ES	48	43	7	1	0
FR	46	47	5	1	0
HR	60	34	5	1	0
IT	47	44	7	1	0
CY	50	40	7	3	1
LV	38	50	8	3	1
LT	38	50	9	2	1
LU	50	44	5	1	0
HU	49	44	6	1	0
MT	49	42	7	2	0
NL	49	37	10	4	1
AT	56	37	5	1	1
PL	42	50	6	2	1
PT	31	55	11	2	0
RO	57	38	3	2	0
SI	61	32	6	1	1
SK	43	49	7	2	0
FI	16	33	26	24	1
SE	58	36	5	1	1

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 – Monitorování úrovně finanční gramotnosti v EU

Práce v terénu: 29/3–5/4/2023/(%) Základ: N=26 139 – Všichni respondenti

Q7_3 Do jaké míry souhlasíte nebo nesouhlasíte s následujícími výroky?

Stanovuji si dlouhodobé finanční cíle a snažím se jich dosáhnout.

	Zcela souhlasím	Poněkud souhlasím	Poněkud nesouhlasím	Naprostou nesouhlasím	Nevím
EU-27	21	50	20	6	3
BÝT	18	50	20	8	4
BG	26	46	17	10	2
CZ	18	52	24	4	2
DK	18	52	18	9	4
DE	26	47	18	6	2
EE	12	53	24	6	5
IE	19	49	20	10	2
EL	26	52	12	6	5
ES	21	45	27	5	2
FR	18	52	19	7	4
HR	24	52	15	9	1
IT	16	51	23	6	4
CY	38	43	14	3	3
LV	13	46	25	8	8
LT	16	52	24	5	3
LU	20	50	22	7	1
HU	20	51	19	7	2
MT	29	47	15	5	4
NL	25	47	16	8	3
AT	27	47	20	5	1
PL	16	55	18	6	5
PT	19	58	17	2	4
RO	30	56	9	3	2
SI	34	47	13	5	1
SK	16	53	22	8	2
FI	13	50	25	12	1
SE	30	51	13	4	2

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 – Monitorování úrovně finanční gramotnosti v EU

Práce v terénu: 29/3–5/4/2023/(%) Základ: N=26 139 – Všichni respondenti

Bleskový průzkum Eurobarometr 525

Sledování úrovně finanční gramotnosti v EU

Q8 Pokud jste dnes přišli o hlavní zdroj příjmů, jak dlouho byste mohli nadále hradit své životní náklady, aniž byste si půjčili peníze nebo stěhovali dům?

	Nemám nouzovou úsporu	Nejméně 1 týden, ale méně než 1 měsíc	Nejméně 1 měsíc, ale ne 3 měsíce	Nejméně 3 měsíce, ale ne 6 měsíců	6 měsíců a více	Nevím/ Předpověď, že neodpovím
EU-27	16	9	16	18	33	8
BÝT	14	8	12	15	39	13
BG	23	12	19	16	24	7
CZ	17	10	17	22	29	4
DK	16	6	13	15	42	9
DE	16	8	15	20	34	7
EE	15	9	20	18	32	6
IE	18	12	16	17	32	6
EL	24	10	19	15	23	9
ES	10	10	17	17	36	9
FR	14	9	15	19	33	10
HR	20	11	21	20	23	5
IT	15	6	11	17	39	11
CY	20	12	20	13	28	8
LV	26	14	19	17	19	6
LT	17	8	15	19	36	6
LU	5	4	16	19	48	7
HU	21	10	21	22	22	4
MT	10	9	14	16	35	17
NL	8	5	13	17	47	9
AT	17	8	16	18	33	8
PL	20	11	19	20	25	6
PT	21	6	16	19	30	8
RO	25	11	21	15	23	5
SI	19	9	18	18	30	6
SK	18	9	16	22	28	7
FI	25	12	20	11	29	4
SE	10	7	14	16	46	7

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 – Monitorování úrovně finanční gramotnosti v EU

Práce v terénu: 29/3–5/4/2023/(%) Základ: N=26 139 – Všichni respondenti

Jaké z následujících finančních produktů máte nebo jste měli v posledních dvou letech? [VÍCE ODPOVĚDÍ]

	Soukromý důchod nebo důchodový produkt	Životní pojištění	Neživotní pojištění (např. pojištění domácnosti, pojištění motorových vozidel)	Hypotéka nebo půjčka na bydlení	Ostatní spotřebitel ský úvěr	Investiční produkt (fondy, akcie nebo dluhopisy)	Kryptoměny (včetně kryptoměn)	Žádná z těchto	Nevím/ raději neodpovím
EU-27	22	31	46	20	14	24	6	21	3
BÝT	37	28	52	27	14	27	9	17	4
BG	19	17	37	9	31	9	11	23	3
CZ	40	42	39	15	15	24	14	19	4
DK	52	34	67	35	17	35	7	9	3
DE	21	25	59	17	10	33	6	19	3
EE	31	23	45	20	17	24	12	18	3
IE	40	36	40	25	17	18	8	20	4
EL	8	16	30	19	13	12	9	32	5
ES	23	29	50	29	18	23	4	18	3
FR	20	44	41	19	12	19	4	21	3
HR	8	26	30	11	24	15	16	28	2
IT	20	20	31	15	9	28	4	30	4
CY	14	33	37	24	15	10	10	29	2
LV	23	23	38	10	18	9	10	28	3
LT	24	34	41	13	14	14	11	20	3
LU	41	39	54	42	20	37	13	11	5
HU	18	32	44	15	15	20	6	24	2
MT	23	25	42	21	5	32	8	22	6
NL	31	24	64	42	6	20	11	13	3
AT	21	37	59	16	7	24	10	17	5
PL	10	58	44	15	21	15	6	16	2
PT	19	27	46	25	19	21	9	19	6
RO	33	23	41	12	23	16	8	21	2
SI	17	42	40	14	18	17	17	19	3
SK	15	39	37	21	19	26	7	23	3
FI	11	25	48	25	28	36	9	17	3
SE	33	24	57	30	13	46	5	16	5

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 – Monitorování úrovně finanční gramotnosti v EU

Práce v terénu: 29/3–5/4/2023/(%) Základ: N=26 139 – Všichni respondenti

Q10 Celkově, jak jste si jisti, že budete mít dostatek peněz na to, abyste mohli pohodlně žít po celý důchodový rok?

	Velmi sebevědomé	Poněkud sebejistý	Ne příliš sebejistý	Vůbec ne sebejistý	Nevím
EU-27	9	33	32	22	5
BÝT	8	35	32	20	6
BG	6	22	36	33	3
CZ	7	33	29	28	4
DK	24	36	20	15	6
DE	13	37	29	17	4
EE	5	26	38	30	2
IE	13	37	26	22	2
EL	6	19	31	41	3
ES	11	38	32	15	4
FR	5	33	32	24	6
HR	6	26	35	29	3
IT	5	33	36	21	5
CY	8	28	32	30	3
LV	5	21	38	33	3
LT	4	27	36	30	3
LU	15	44	28	7	6
HU	6	20	33	40	2
MT	10	37	27	21	6
NL	19	43	22	11	6
AT	14	38	30	14	4
PL	3	17	35	39	7
PT	5	33	36	23	3
RO	7	31	39	23	2
SI	7	25	39	25	4
SK	4	29	30	33	5
FI	9	37	32	19	3
SE	17	37	23	18	5

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 – Monitorování úrovně finanční gramotnosti v EU

Práce v terénu: 29/3–5/4/2023/(%) Základ: N=26 139 – Všichni respondenti

Q11 Jak pohodlně využíváte digitální finanční služby, jako je online bankovníctví nebo mobilní platby?

	Velmi pohodlné	Poněkud pohodlné	Není to příliš pohodlné	Vůbec nepohodlné	Nevím
EU-27	36	41	14	7	2
BÝT	32	49	13	5	1
BG	42	33	14	8	3
CZ	55	36	5	4	2
DK	48	45	5	2	1
DE	44	37	11	6	2
EE	50	39	8	3	1
IE	45	34	10	11	1
EL	28	35	16	20	2
ES	23	43	23	8	2
FR	25	44	21	10	1
HR	56	28	9	5	2
IT	22	49	19	8	3
CY	38	36	18	8	1
LV	36	53	9	2	1
LT	58	33	6	2	1
LU	28	57	11	3	1
HU	40	38	12	7	3
MT	49	26	14	10	2
NL	52	40	5	2	1
AT	57	28	7	5	2
PL	40	47	7	4	2
PT	20	45	22	9	4
RO	44	36	12	5	2
SI	44	32	15	9	1
SK	50	38	7	4	2
FI	69	26	3	2	1
SE	58	32	5	2	2

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 – Monitorování úrovně finanční gramotnosti v EU

Práce v terénu: 29/3–5/4/2023/(%) Základ: N=26 139 – Všichni respondenti

Q12 Jak jste si jisti, že investiční poradenství, které obdržíte od vaší banky, pojistitele/finančního poradce, je především ve vašem nejlepším zájmu?

	Velmi sebevědomé	Poněkud sebejistý	Ne příliš sebejistý	Vůbec ne sebejistý	Nepoužije se	Nevím
EU-27	6	32	31	14	11	6
BÝT	4	31	28	17	12	8
BG	7	37	29	15	8	4
CZ	14	40	22	9	8	8
DK	9	38	24	11	10	7
DE	11	31	33	11	10	5
EE	2	27	44	12	7	7
IE	6	35	28	19	8	4
EL	3	18	30	26	14	9
ES	7	31	33	12	11	6
FR	4	34	28	17	11	6
HR	7	38	30	13	7	5
IT	4	34	31	12	14	5
CY	3	17	36	21	17	7
LV	4	20	44	16	8	8
LT	4	30	29	13	10	13
LU	5	36	32	14	8	6
HU	4	30	33	20	8	4
MT	6	35	26	17	11	5
NL	4	28	28	11	19	9
AT	11	35	32	13	4	5
PL	3	23	34	23	9	8
PT	6	40	22	10	16	6
RO	8	38	34	11	6	3
SI	3	28	43	17	4	6
SK	8	35	23	12	14	8
FI	7	52	23	7	4	6
SE	4	33	31	18	5	8

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 – Monitorování úrovně finanční gramotnosti v EU

Práce v terénu: 29/3–5/4/2023/(%) Základ: N=26 139 – Všichni respondenti

Skóre finančních znalostí – počet správných odpovědí na pět otázek týkajících se finančních znalostí (Q2, Q3, Q4, Q5, Q6)

	Nízké skóre (0 nebo 1 správné odpovědi)	Střední skóre (2 nebo 3 správné odpovědi)	Vysoké skóre (4 nebo 5 správných odpovědí)
EU-27	24	50	26
BÝT	26	44	30
BG	26	54	20
CZ	21	54	25
DK	15	45	40
DE	22	46	32
EE	13	47	39
IE	22	47	31
EL	29	52	19
ES	27	54	19
FR	25	51	25
HR	22	55	24
IT	26	49	25
CY	30	51	19
LV	25	55	20
LT	21	54	25
LU	24	43	33
HU	17	61	22
MT	19	54	26
NL	18	39	43
AT	22	50	28
PL	25	55	20
PT	28	56	16
RO	30	57	13
SI	15	49	36
SK	20	53	27
FI	11	49	40
SE	19	47	34

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 – Monitorování úrovně finanční gramotnosti v EU

Práce v terénu: 29/3–5/4/2023/(%) Základ: N=26 139 – Všichni respondenti

Skóre finančního chování – počet finančně důvtipných chování souvisejících s výběrem produktů, sledováním výdajů a úsilím o dosažení finančních cílů (7. čtvrtletí)

	Nízké skóre (souhlaste s max. 1 tvrzením)	Střední skóre (souhlasí se 2 prohlášeními)	Vysoké skóre (souhlaste se všemi výroky)
EU-27	8	28	65
BÝT	11	28	61
BG	9	24	67
CZ	7	29	64
DK	11	27	62
DE	6	29	65
EE	14	32	54
IE	9	31	60
EL	7	23	71
ES	10	30	60
FR	7	29	65
HR	7	22	71
IT	7	30	62
CY	4	24	72
LV	11	37	52
LT	13	25	62
LU	8	27	65
HU	6	28	66
MT	6	23	71
NL	12	25	63
AT	8	26	67
PL	9	27	65
PT	8	23	69
RO	4	14	82
SI	8	19	73
SK	8	29	63
FI	32	32	36
SE	7	21	73

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 – Monitorování úrovně finanční gramotnosti v EU

Práce v terénu: 29/3–5/4/2023/(%) Základ: N=26 139 – Všichni respondenti

Celkové skóre finanční gramotnosti – součet skóre finančních znalostí a skóre finančního chování (s rovnocennou váhou pro každé skóre)

	Nízké skóre (score <=5)	Střední skóre (skóre > 5 a <9)	Vysoké skóre (skóre 9 nebo 10)
EU-27	18	64	18
BÝT	22	58	20
BG	20	65	15
CZ	16	66	17
DK	16	57	27
DE	16	61	24
EE	16	61	23
IE	17	64	19
EL	19	65	16
ES	22	65	13
FR	18	64	17
HR	16	65	20
IT	19	64	18
CY	19	66	15
LV	24	65	11
LT	19	65	16
LU	15	62	23
HU	12	72	16
MT	13	67	20
NL	15	56	28
AT	17	62	21
PL	20	65	15
PT	19	71	11
RO	14	74	12
SI	12	61	27
SK	17	63	20
FI	27	56	17
SE	14	59	27

Bleskový průzkum Eurobarometr 525 – Monitorování úrovně finanční gramotnosti v EU

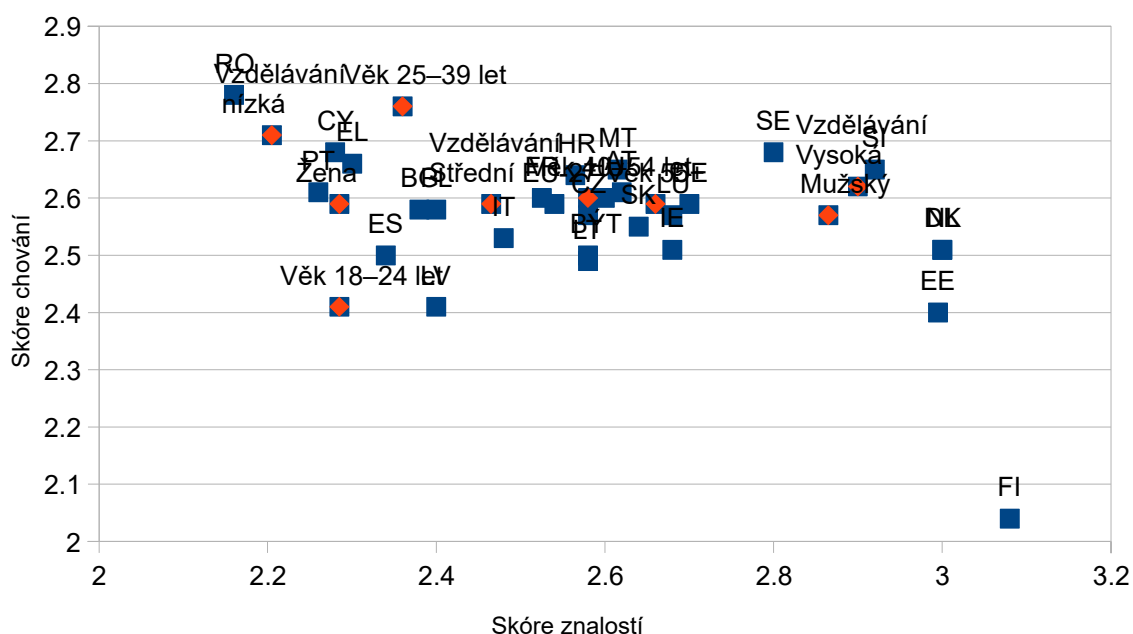
Práce v terénu: 29/3–5/4/2023/(%) Základ: N=26 139 – Všichni respondenti

Komentáře

(Pierre Dieumegard)

Podivná korelace mezi oběma znalostmi a hodnocením chování

Pokud jde o skóre znalostí a chování, lze do každé skupiny umístit poznámku. Toto hodnocení je průměrem skóre skupiny.

Neexistuje statistická korelace mezi skóre finančních znalostí a skóre finančního chování, a pokud existuje korelace, je záporná ($R^2=0,2$, takže korelační koeficient je $-0,45$). To by znamenalo, že čím více má skupina dobré finanční znalosti, tím méně obezřetná má. To je zvláštní, a člověk si může myslet, že položené otázky nejsou nejdůležitější pro pochopení finančních dovedností jednotlivců. Obě pohlaví mají stejné skóre chování, zatímco mužské pohlaví má lepší skóre znalostí.

Některé otázky byly pravděpodobně zmatené pro mnoho jednotlivců.

Otázka Q2 musela například otestovat chápání složeného úroku, tj. že každý rok se obdržené úroky přičítají ke kapitálu pro výpočet úroků pro následující rok. Otázka zněla: „Kolik by bylo na účtu na konci pěti let, jakmile dojde k úhradě úroků?“. V této otázce je úhrada úroků na konci věty

po uvedení pětiletého období. Je pochopitelné, že respondenti si nepředstavují, že tato platba je roční. Kromě toho s přihlédnutím ke složeným úrokům činí konečná částka 1 104 EUR namísto 1 100 EUR: rozdíl je minimální.

Podobně pro otázku Q4, která se zabývala souvislostí mezi cenami dluhopisů a inflací, bylo pro osobu, která nemá dluhopisy, obtížné odpovědět, a to je případ velmi velké části Evropanů.

Rozdíly oproti ostatním průzkumům Eurobarometru

Rozptyl sociálních skupin je stejný jako rozptyl zemí, což se liší od výsledků mnoha průzkumů Eurobarometru.

Skóre znalostí ukazuje rozdíly ve společenských třídách: skóre je vyšší pro lidi s vyšším vzděláním a seniory.

Skóre chování je navzdory nízkému skóre znalostí lepší u lidí s nízkým vzděláním, kteří nemají vysoký příjem a potřebují věnovat pozornost, u lidí, kteří se usazují v životě (25–39 let), a u chudých zemí, jako je Rumunsko a Řecko.

Na rozdíl od mnoha průzkumů Eurobarometru se nejedná ve skutečnosti o průzkum veřejného mínění o tom, co by měly veřejné orgány dělat, ale o průzkum znalostí a individuálního (finančního) chování ve vztahu ke společnosti, v níž žije. Je normální, že existují rozdíly mezi sociálními skupinami stejně důležité jako mezi národními názory (nebo že rozdíly mezi národními názory nejsou větší než názory sociálních skupin).